Ateitis

LAPKRITIS–GRUODIS 1989–6

Ateitis

Užgims nauja diena (eil.)
Česlovas Masaitis 1

Užgims vėl Meilė (eil.)
Česlovas Masaitis 2

Kalėdos tylumoj (eil.)
Česlovas Masaitis 2

Lietuvos at-kų federacijos atkuriamojo suvažiavimo programa 3

Lietuvos piligrimai Santjago de Kompostelioje
G. Žaidytė 4

Raidė... smulkmena
sesuo M. Palmira 6

FEDERACIJOS VADAS PRANEŠA 8

KALBOS SKYRIUS 9

ĮVYKIAI IR ŽMONĖS 10

KNYGOS-LEIDINIAI 15

Pučia vėjas, neša į Lietuvą...
M. Bublytė 16

Mus aplanko „Hugo"
R. Iešmantaitė 18

Mano vasara
A. Adomėnaitė 19

Ankstyvoji jaunystė (eil.)
R. Miliauskaitė 19

At-kų federacijos valdybos posėdis
R. Kubiliūtė 20

Vasario 16 gimnazijos at-kų veikla
Mėta Landytė 20

Lietuvos at-kai Vasario 16 gimnazijoje
M. Šmitienė 21

Detroito at-kų šeimos šventė
N.V. Udrys 22

Gamtos pamokos apžvalga jaunučių stovykloje
Aida Bublytė 25

Lietuva (eil.)
J. Jankauskaitė 25

KREIVOS ŠYPSENOS 26

1989 m. *Ateitis* turinys 27

Viršelio nuotrauka Aldonos Zailskaitės

Ateitininkų Federacijos leidžiamas katalikiškos lietuviškos orientacijos žurnalas

LAPKRITIS–GRUODIS

1989
VOL. LXXIX NR. 6

REDAKTORĖ:
Danutė Bindokienė,
7155 S. Homan Ave.,
Chicago, IL 60629. USA
Telef. (312)776-2036

REDAKCIJOS NARĖS:
Ramunė Kubiliūtė.
Rūta Sidrytė,
Viktutė Venclovaitė.

TECHNINIS REDAKTORIUS:
Jonas Kuprys

ADMINISTRATORIUS:
Juozas Polikaitis,
7235 South Sacramento Ave.,
Chicago, IL 60629, USA
Tel.: (312)434-2243

Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje. Leidžia Ateitininkų Federacija. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 12.00 dol.; garbės prenumerata — 20.00 dol., susipažinimui 9.00 dol.; kituose kraštuose — 9.00 dol., išskyrus Pietų Ameriką (7.00 dol.).

ATEITIS (USPS 035-440) — a magazine published by-monthly, by the Lithuanian Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629 USA. Yearly subscription in the US and Canada $12.00. Single copy $2.00. Second class postage paid at Chicago, Illinois.
©1989 by the Lithuanian Catholic Federation Ateitis. All rights reserved. POSTMASTER: Send address changes to ATEITIS, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, Illinois 60629 USA.

Aidi Kalėdų varpai, sklinda pasauliui ramybės ir džiaugsmo viltis, nes Kūdikis savo rankutėse atneša Žemei palaimą...

Nuoširdžiai sveikiname visą ateitininkiškąją šeimą — išeivijoje ir tėvynėje — Kristaus Užgimimo šventėje.

„Ateities" redakcija ir administracija

Česlovas Masaitis

UŽGIMS NAUJA DIENA

Tu ateini iš amžių glūdumos
užgimt Nauja Diena
Betliejaus prakartėlėj.

O, Viešpatie!
Mažyti Kūdiki,
Tavam delne galaktikos ir amžinybė!

Betliejuj gimsta Ateitis ir Džiaugsmas.
Mes skinam glorijos žiedus
iš angelų giesmės
ir jais nubarstom gimusios Tiesos takus,
kad ji ateitų saulėmis liepsnoti
visų svajonių skrydy,
kad Gloria skambėtų
visų saulėlydžių spalvoj
ir auštančių rytų spindėjime!

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Česlovas Masaitis

UŽGIMS VĖL MEILĖ

Užgims Dangaus vėl Meilė prakartėlėj,
Kalėdos suskambės mums džiaugsmo sidabru,
Žvaigždė Betliejaus švies mums naktį vėlei
Ir bus pasaulyje, ir bus širdy šviesu!

Sudėsim prakartėlėn viltį —
Bus Kūdikėliui ji Kalėdų dovana,
Bus mums jinai sparnai į džiaugsmą kilti —
Su ja mums Tavo rankoj laimės bus gana!

Už mūsų dovaną, už mūsų maldą
Karalių dovanok, mes prašome Tave,
Tegu Kalėdų Meilė viską valdo —
Ir bus čia laimė tartum pasakų sapne.

Žydės Kalėdos vasarą ir žiemą,
Skambės džiaugsmų varpai širdy ir ilgesy.
Mes į Kalėdų skeptrą atsirėmę,
Karaliais savo laimės būsime visi!

KALĖDOS TYLUMOJ

Jau vakaras, Tyla.
Nei varpo, nei giesmės.
Tu nepažadink kūdikio.
Tegu jis miega tolimam Betliejuj.
Pasemk ramybės aukso
Iš jo tylaus kvėpavimo.

Nedek žvakutės,
kad jos mirksėjimas
nenubaidytų atminimo stirnų,
sustojusių prie prakartėlės.
Matai, kiek džiaugsmo atneša stirniukės,
Kiek laimės, tau liepsnojusios kadaise
jaunystės ilgesio spindėjime!

Nedeki žiburio
ir neieškok Kalėdų džiaugsmo.
Nerasi jo primėtyto
gyvenimo kely.
Geriau paimk likimo luitą
ir pats išdrožk sau džiaugsmą,
nepakartojamą, kaip tėviškės Rūpintojėlis.
Tada galėsi
paliest Kalėdų prasmę
buvimo širdimi.
Tiktai tada, kai tu
kiekieną jos plakimą
patsai išdroši
aštriais vilties skaptukais
iš auštančio saulėtekio iliuzijos.

Tada ateis Kalėdos iš Betliejaus,
ir tu girdėsi
begalinėje vienatvės tylumoj
didingos Gloria skambėjimą.

1988 m. Kalėdos

LIETUVOS ATEITININKŲ FEDERACIJOS ATKURIAMOJO SUVAŽIAVIMO PROGRAMA

Vilnius, 1989 m. lapkričio 25-26 d.

Pirmoji suvažiavimo diena:

10 val. iškilmingos Šv. Mišios Arkikatedroje. Federacijos vėliavų pašventinimas. Koncelebracijai vadovauja Kardinolas Vincentas Sladkevičius; pamokslą sako Vilkaviškio vysk. Juozas Žemaitis.

Pirmas posėdis 12 val.: 1. Jo Eminencijos kard. V. Sladkevičiaus sveikinimai; 2. Suvažiavimo tikslai — k-to pirm. Vincas Rastenis; 3. Išeivijos at-kų Federacijos vado Juozo Polikaičio kalba.

Programiniai pranešimai. Pasaulėžiūros klausimai:

1. Ateitininkų dvasinio atgimimo gairės — Fed. dvasios vadas kun. Vaclovas Aliulis; 2. Šūkis „Visa atnaujinti Kristuje" — Kauno Tarpdiacinės kunigų seminarijos dvasios tėvas kun. Sigitas Tamkevičius; 3. Tautos atgimimas ir katalikybė — biofizikas Algirdas Saudargas; Ateitininkija ir Tėvynės laisvės siekis — kun. Robertas Grigas; 5. Ateizacijos pasekmės moksleivijai ir dvasinio atgimimo klausimai Tautinėje mokykloje — mokyt. Vytautas Toleikis. Diskusijos (po 5 min.).

Antras posėdis 16:30 val. **Kultūros, ideologijos barai.**

1. Ateitininkai Lietuvos kultūriniame gyvenime ir nūdienos uždalyviai — prof. Antanas Dambrauskas;
2. Buvusių mūsų vadų ir ideologų minčių aktualumas atgimstančiai Lietuvai — inž.doc. Antanas Patackas;
3. Ateitininkai išeiviai, jų problemos, bendradarbiavimas su Lietuvos jaunimu — prof. Arvydas Žygas; ugdant kilnius jaunimo papročius — mokyt. Daiva Kuzmickaitė; Diskusijos.

Trečias posėdis 18:15 val. **Organizavimasis, veikla.**

1. Katalikų jaunimo organizacijos atgimstančioje Lietuvoje — kun. Jonas Boruta; 2. Ateitininkų kuopų steigimo patirtis ir veiklos metodai — men. m. k. Aloyzas Pundzius; 3. Ateitininkų veiklos galimybės aukštojoje mokykloje — stud. Jonas Morkus. Diskusijos, kuriose

Vilniaus katedra. Nuotr. V. Kapočiaus.

ypač kviečiami kalbėti pavasarininkai, fokuliarai, Eucharistijos bičiuliai, „Katalikų veiksmas" ir kiti norintieji.

Antroji suvažiavimo diena

10 val. iškilmingos šv. Mišios Arkikatedroje Bazilikoje. Koncelebruoja arkivysk. Julijonas Steponavičius; pamokslą sako vysk. Antanas Vaičius.

Ketvirtas posėdis 12 val. 1. Atgimimo programos, statutų, įstatų svarstymas, tvirtinimas; 2. Federacijos valdybos, Sąjungų valdybų rinkimai.

Suvažiavimo meninė dalis: konservatorijos ir M.K. Čiurlionio meno mokyklos ateitininkai.

Suvažiavimo sekcijų posėdžiai: 1. Vyskupijų dvasios vadų pasitarimas. Tema: Ateitininkų atgimimo Lietuvoje svarbiausi principai ir dvasios vadų veiklos metodai. Pasiūlymai Ateitininkų Federacijai. Rezoliucijos paruošimas. 2. Mokslininkų suvažiavimo dalyvių posėdis. Tema: Mokslininko kataliko vaidmuo dvasiškai atgimstant tautai. Moralinės ir dvasinės paramos klausimai ateitininkijai. Kreipimasis į Lietuvos mokslininkus katalikus. 3. Mokytojų katalikų suvažiavimo dalyvių posėdis. Tema: Mokytojo kataliko statusas atsikuriančioje Tautinėje mokykloje bei veiklos galimybės, telkiant ir globojant moksleivius katalikus.

Rezoliucija: „Religijos fakultetyvas vidurinėje mokykloje" — Lietuvos Aukščiausiajai tarybai.

Iškilmingas suvažiavimo uždarymas. 1. Suvažiavimo kreipimasis į Lietuvos Katalikų Bažnyčios hierarchus, dvasininkiją, mokytojus, Lietuvos visuomenę, jaunimą dvasinio atgimimo reikalu. 2. Federacijos ir Sąjungų valdybų posėdis.

Parodos „Iš ateitininkų pasaulio" (vyksta suvažiavimo metu): 1. Ateitininkų dailininkų meno paroda. 2. Įvairių ateitininkų spaudos leidinių paroda. Ateitininkai rašytojai, poetai. Ateitininkų išeivių spauda. 3. Foto paroda (vadų, iš at-kų gyvenimo, atsikūrimas, ateitininkai išeiviai ir kitos akimirkos). 4. Video juostų demonstravimas (pagal galimybes).

* Ši programa gauta iš Vilniaus š.m. lapkričio 19 d.

LIETUVOS PILIGRIMAI SANTJAGO DE KOMPOSTELOJE

Gabrielė Žaidytė

„Aš esu Kelias, Tiesa ir Gyvenimas" — toks buvo ketvirto jaunimo kongreso, vykusio rugpjūčio 19-20 d. Ispanijoje, Santjago de Kompostelojе, motto. Į šį susitikimą su popiežiumi Jonu Povilu II-ju, pirmą kartą po keturiasdešimt metų Lietuvos okupacijos, iškeliavo ir septyniolika piligrimų iš Lietuvos. Tiesa, toks negausus rodės mūsų būrelis tarpe penkių šimtų tūkstančių maldininkų iš viso pasaulio, tačiau su kokiu pasididžiavimu tardavome: „mes lietuviai!"

Piligrimiška kelionė prasidėjo Krokuvoje, kur susitikome su bendrakeleiviais — draugais, kurių niekuomet nepamiršime — mūsų bendraamžiais maldininkais iš Prancūzijos ir Lenkijos. Pirmosios kelionės dienos praleistos Lenkijoje: susitikimas su kardinolu Macharskiu, lietuviškos šv. Mišios Čenstachavos katedroje, aukotos už Lietuvą.

Iš Lenkijos per Čekoslovakiją, Austriją ir Italiją keliavom į Liurdą, kuriame buvome dvi dienas. Pirmasis vakaras ilgai išliks mūsų atminty. Tai buvo rugpjūčio penkiolikta, Marijos į dangų ėmimo šventė. Tūkstančiai žmonių, atvažiavusių pagarbinti Švenčiausią Mergelę, melsdamiesi ėjo vienas šalia kito su degančiomis žvakelėmis rankose. Vakare buvo aukotos Mišios naujojoje Liurdo šventovėje. Ankstų rytą Marijos grote aukojome lietuviškas šv. Mišias, kurių metu meldėmės už Lietuvą ir jos ateitį.

Ispanija. Šalis, apie kurią taip neseniai galėjome tik svajoti. Teko ragauti ir ispaniškų kelio dulkių, nes kelio dalį ėjome pėsti. Ne vieni ėjom. Tai mus pralenkdavo, tai pasivydavo kitos maldininkų grupelės ir ne sykį buvome klausiami:

— Kokios valstybės ši vėliava?

Pirmasis miestas, kurį pėsti pasiekėme, buvo Leonas, kur tik atėjusius mus pakvietė dalyvauti visų piligrimų susitikime.

Ispanijos žemė klausėsi lietuviškų dainų, o „Marija, Marija", rodos, giedojome ne tik mes, bet su mumis ir visa Lietuva. Mintis, kad laisvės sieksime ne ginklu, bet Dievo parama ir palaima buvo tarta kaip Lietuvos ateitininkų priesaika. Gausūs ir ilgi plojimai bylojo apie supratimą ir paramą žmonių, kurie taip pat, kaip ir mes, ieško Dievo.

Toliau savo kelionę tęsėme su malda, susikaupimu ir apmąstymu, nes artėjo mūsų tikslas — susitikimas su

„Kasdieninės mūsų duonos duok mums, Viešpatie..." Lietuvos at-kai meldžiasi prieš valgį. Nuotr. S. Baltramaičio

Šventuoju Tėvu Santjago de Komposteloje.

Vienas iš pirmųjų popiežiaus pasveikinimų buvo skirtas lietuviams, skirtas Lietuvai. Kadangi mes stovėjome priekyje, Jonas Povilas II-sis, pamatęs mūsų lietuviškas vėliavas, skiemenimis perskaitė žodį „Lietu-va" ir peržegnojo ateitininkišką vėliavą. Taigi, turėsime pirmą, popiežiaus palaimintą, ateitininkų vėliavą. Šventojo Tėvo kreipimosi į jaunimą metu pajutome didžiulę atsakomybę už savo tautą. Mes — Jono Povilo II-jo pašaukti tapti XXI-jo amžiaus apaštalais.

Beje, turėjome galimybę ir kritiškai save įvertinti, pasverti, ką parnešti iš laisvojo pasaulio į okupuotą Lietuvą ir ką jame palikti. Tikime, kad be popiežiaus šilumos, kardinolų Liustiže ir Macharskio palankumo lietuviams, nepamesime ir naujųjų draugų, kad šis pirmasis Lietuvos piligrimų žygis pasitarnaus Dievui ir Tėvynei.

Paryžius. Rugpjūčio 31 d.

• Š.m. gegužės 21 d. Vilniuje įvyko atvira mokytojų ir mokinių konferencija, suorganizuota Vilniaus pal. Jurgio Matulaičio kuopos, kuriai vadovauja mokyt. V. Toleikis. Konferencijoje buvo stipriai pabrėžiama, kad ateitininkai yra pasaulietinė, bet ne bažnytinė organizacija, negalinti tapti tik parapijos priedeliu, veikti parapijos ribose. Organizacijai vadovauja pasauliečiai, ne kunigai. Ateitininkai turi išvengti pavojaus likti bažnyčios papuošalu, užsidaryti parapijų rėmuose. Organizacijos nariai turi tvirtai žinoti religijos pagrindus, orientuotis politinėje ir kultūrinėje situacijoje, kad galėtų patys kilti ir kitus kelti.

• Pereitą vasarą nuo birželio 18 iki liepos 2 d. Kulautuvoje vyko pirmoji naujai atsikūrusios at-kų organizacijos stovykla. Joje dalyvavo Kauno, Alytaus, Raseinių, Marijampolės ateitininkai.

• Alytaus ateitininkų kuopa, įsikūrusi š.m. gegužės 19 d., pasivadino karininko Juozapavičiaus vardu. Keturi kuopos nariai dalyvavo at-kų vasaros stovyklo-

je Kulautuvoje.

• Marijampolėje veikia palaimintojo Jurgio Matulaičio ateitininkų kuopa. Ji leidžia periodinį aplinkraštį-leidinėlį „Sūduvos ateitis". Mums teko matyti š.m. liepos mėn. nr. 4 (6), kuriame gausu ateitininkiškos medžiagos: istorinėmis ideologinėmis.

• Lietuvos Ateitininkų federacijos suvažiavimas vyko š.m. lapkričio 25-26 d., Kristaus Karaliaus šventėje, Vilniuje.

• Amerikiečių ir išeivijos lietuvių spauda praneša, kad šiais metais Lietuvoje bus oficialiai švenčiamos Kalėdos. Beveik po pusšimčio metų Kalėdų šventės vėl paskelbtos visuotine švente: valstybinės įstaigos, mokyklos ir įmonės bus uždarytos. Įdomu, ar Kalėdų senelis oficialiai pakeis Senį Šaltį?

• Lietuvoje išeinančiame „Katalikų pasaulyje" (š.m. balandžio 2 d. numeryje) išspausdintas straipsnis „Ką primena senosios vėliavos" (autorius — Petras Kimbrys). Straipsnis pailiustruotas spalvotomis vėliavų nuotraukomis. Rašoma, kad: „Nepriklausomybės dienos išvakarėse Kaune, Paveikslų galerijoje, suplazdėjo įvairiaspalvių Lietuvos Respublikos organizacijų vėliavų šilkai. Nesunku įsivaizduoti, kiek pastangų turėjo padėti M.K. Čiurlionio muziejaus direktoriai Paulius Galaunė ir Petras Stauskas, skyrių vedėjos Irena Aleksienė ir Aldona Snitkuvienė, kad visokie kultūros ir meno vertybių naikinimo vėjai nepaliestų šių brangių visai Tautai relikvijų."

„Katalikų pasaulis" iš keliasdešimt parodos „Mūsų vėliavos" eksponatų išrinkęs „tik keletą mielų Lietuvos katalikams." Aprašytos blaivininkų, moterų, ateitininkų, pavasarininkų, darbininkų ir vyrų vėliavos. Prie kiekvienos vėliavos, tos organizacijos istorijos ir struktūros apibūdinimas. „Ateitininkai — nepartinė besimokančio jaunimo ir inteligentijos organizacija, besivadovaujanti šūkiu „Visa atnaujinti Kristuje!", siekiant ugdyti išlavinto proto, tvirto būdo ir jautrios širdies asmenybes, organiškai jungiančias dvasinius ir medžiaginius interesus, religinius ir tautinius siekius..."

TIKIU

RAIDĖ ... smulkmena ...

Sesuo M. Palmira

Skaitau knygą puslapį po puslapio. Sakinį po sakinio. Žodį po žodžio. Viename žodyje stinga vienos raidės. Žodis skamba keistai. Beveik nesuprantamai. Pasikeičia žodžio prasmė.

Viena raidė storoje tūkstančio puslapių knygoje. Kas yra ši raidė? Pasaulyje yra milijonai knygų. Milijardai sakinių. Ką reiškia viena raidė toje milijardinėje žodžių gausybėje? Taip. Reiškia. Tame žodyje niekas negali jos pavaduoti. Tik ji. Ta vienintelė raidė. Ta raidė nėra pranašesnė už kitas, ir ne menkesnė. Toje milijardinėje raidžių gausybėje ji tik raidė. Bet ji turi paskirtį — išreikšti vieną tikslų žodį. Be tos raidės žodis nepasako, ką jis turi pasakyti.

Pasaulio visatoje esu kaip ta raidė, skirta išreikšti prasmingą žodį. Visata gali apsieiti ir be manęs. Ji ir be manęs egzistuos. Bet vienam mažam žingsnely tarsi šlubuos. Bus maža duobutė — tuštuma, kurios niekas kitas negalės užpildyti, nes tai priklauso man, kaip raidė žodžiui. Žmogus nepakartojamas. Tvėrėjas nekopijuoja, bet kuria. Mūsų gyvenimas-knyga, skaitoma aplinkoje, kurioje gyvename. Kai iš žodžio iškrenta raidė, ji neatsakinga. Raidė nieko nepraranda. Žodyje būna trūkumas — spraga, bet niekas nesmerkia ir neteisia raidės.

Žmogus už savo buvimą atsakingas. Savo gyvenimo korektūrą tenka išsitaisyti pačiam. Kitaip liks tuštuma — mano neapdairumo rezultatas. Gyvenimo tuštuma...

Negaliu slėptis nuo savęs ir nuo kitų — kaip knyga nepaslepiama nuo skaitytojo. Kas esu — esu. Nė daugiau, nė mažiau. Savo darbu ir pastangom nieko nenustebinau, ir nenustebinsiu. Kad ir kaip stengsiuosi, pasaulio neišgelbėsiu. Kas kuria kryptim ėjo — tas ten ir eis.

Iš kur žinai, kad nieko neišeis, jei nebandei ir gyvenimas dar nebaigtas? Kelk aukštai širdį ir rankas. Tieskis išilgai Kryžiaus ir skersai... Rezultatas: Prisikėlimas ir amžina gyvybė. Nesibaigiantis žydėjimas. Neišsenkantis kvepėjimas, atgaivinantis tuos, kurie alpsta neprikopę Kryžiaus. Su tavo pastangom ir talka jie prikops Kryžių ir Prisikėlimą. Bandyk, kad neliktų tuštumos; duobės, kuri pavojinga paskui einantiems. Gamta tuštumas užpildo piktžolėmis, o mano ir tavo nueitas kelias turi sušvisti saulėmis,

šventumo spinduliais. Šventumas yra kelias būti savo vietoje — kaip raidė žodyje. Tai yra palaima.

Šventumas yra kaip knyga, rašoma smulkiausiu dienos įvykiu. Šios knygos korektoriumi mielai sutinka būti Kristus. Jis mūsų klaidas taisys, jei Jam bus leista taisyti ir tas pataisas priimsime.

Gyvename laike, kur mažų dalykų mažai paisoma. Numojama ranka — tai „mažmožis". Šis šimtmetis garsus laimėjimais, pasiekimais kone kiekvienoje srity. Turiu minty laisvuosius kraštus, kur asmuo gali planuoti, kurti, siekti ir vėl naujai pradėti. Atradimas seka atradimą. Jaunimas siekia mokslo ir pasiekia labai vertingų diplomų. Visa tai gerai. Tai žmogaus naudojamo proto ir valios rezultatas. O protas ir valia yra Dievo dovanos, jas tenka vertinti pozityviai.

Bet ar lygiagrečiai eina ir dvasinės vertybės? Ar išsimokslinimas ir dorovė vienaip vertinama? Ar tikėjimas Dievu ir amžinybe jungiasi su dienos gyvenimu? Manau, visus neblogai informuoja televizija, spauda ir patirtis, gyvenant didmiesčiuose. Ir va kyla pagunda nusiminti. Beviltiškai galvoti apie save, savo mažučius, nežymius darbelius, savo paskirtį, kuri kartais atrodo verta tik nulio. Nieko gero negaliu pasiekti, nieko gero negaliu padaryti, pakeisti. Panašus galvojimas žmogų traukte traukia žemyn. Paralyžuoja jėgas, skirtas gėriui, aukai, atgailai, maldai ir vienybei su Viešpačiu. Kodėl nebūti raide, kuri išreikštų tikslų, suprantamą žodį — Kristų — Evengeliją. Rūpestingas, sąžiningas smulkių nežymių pareigų atlikimas yra labai vertingas „diplomas" Viešpaties akyse, labai naudingas mūsų dabarčiai ir amžinybei. Tai apsauga nuo depresijos, kuri taip dažna net jaunimo tarpe.

Giliau įsimąstykime į Kristaus gyvenimą Nazarete, kur Jis praleido trisdešimt metų. Pagalvokime, kokia buvo Jo dienos programa, juo labiau Marijos paskirtis. Labai reikšminga įsimąstyti į jų gyvenimus, kad širdimi pajustume ir protu suvoktume, kokią reikšmę turi kiekvienas žmogaus žingsnis, kiekviena įminta pėda. Smulkmenų gyvenime nėra. Yra tik keleriopi būdai, kaip mes tas vadinamas smulkmenas atliekame. Nuo to priklauso jų vertė: ar tai mus brandina ir kelia, ar smukdo ir veda depresijon. Dienos pareigas galima atlikti negalvojant. Galima pykti ir niršti, erzintis, kitus įskaudinti, bet galima su įsijautimu, džiugiai lyg su muzikos akordais — vienybėje su Viešpačiu. Praleisti dieną su Viešpačiu, rūpestingai atliekant savo pareigas, kad ir smulkias, ar tai nėra didžioji dangaus dovana?

Ši dovana duodama kiekvienam iš mūsų, tik reikia norėti ją naudotis ir priimti į gyvenimą. Tenka dėti pastangų, šalinti visus nekantrumus, nerangumus, mintis kelti prie Viešpaties, kai rankos prie darbo. Šios pastangos labai reikšmingos charakterio balansui. Ar galime manyti, kad Marija buvo nerangi, suglebusi, be nuotaikos, dirbusi lyg ne savom rankom. Juo labiau šios savybės ir nuotaikos nesiderina su Kristaus asmeniu. Tad siekiant *visa atnaujinti Kristuje,* kas darytina? Kristaus gyvenimas ryškus Evengelijose — imkim, skaitykim, derinkim. O kaip su Marija: kuo Ji pasižymėjo, kaip reiškėsi jos dienos gyvenimas? Pagal ano laiko papročius, moteris nesirodė viešumoj. Moterims nebuvo leista siekti mokslo, ar užimti visuomenėje vadovaujančias pareigas. Moterys laikėsi namų nuošalume. Iš šios socialinės padėties nesiskyrė nė Marija. O kokia nuostabi asmenybė Ji išaugo! Čia nenoriu pasakyti, kad reikėtų grįžti atgal ir kurti visuomenės būseną, kokia ji buvo prieš du tūkstančius metų. Mintis ta, kad visada ir visur yra galimybė dvasiškai augti ir bręsti, naudojantis dienos smulkmenom gyvenimo laiko aplinkoj.

Praėjo du tūkstančiai metų, ir Marijos asmenybė neišblėso, nesumenkėjo, o apėmė visą pasaulį. Ji yra pasaulio Karalienė, Bažnyčios ir kiekvieno mūsų Motina. Tiesa, Ji buvo be nuodėmės pradėta. Blogio polinkis Jos nelietė. Bet kiek Ji kentėjo, kokiu heroizmu, kantrybe ir meile Ji reiškėsi kasdienos gyvenime. Ji buvo giliausioj vienybėj su Viešpačiu. Ji buvo lyg vaikščiojantis tabernakulis. O kaip su mumis? Eucharistijoje turime tą patį Kristų, kuris buvo įsikūnijęs Marijoje. Ir koks mūsų ryšys su Juo? Ar tikrai yra noras ir pastangos — VISA ATNAUJINTI KRISTUJE. Gal kiekvienam verta pagalvoti, kokios nuotaikos supa mano gyvenamą aplinką. Gera yra, kad meldžiamės rytą ir vakarą, bet to negana, siekiant *Visa atnaujinti Kristuje.* Tenka siekti gilesnės jungties su Viešpačiu. Žmogaus protas beveik negali suvokti tos didžios paslapties, kad pasaulio Kūrėjas nori apsigyventi žmogaus širdyje. Tai nėra sugalvota graži mintis, bet paties Kristaus pasakyti žodžiai, Jo noras išreikštas Evangelijose. Tik šv. Jono 15 skyriuj kiek yra Jėzaus prašymų, kad jungtumės su Juo ir pasiliktume Jame. Pacituosiu 4-5-7 eilutes: „Pasilikite manyje, tai ir aš jumyse pasiliksiu." „Kas pasilieka manyje ir aš jame, tas duoda daug vaisių." Ar ne labiausiai tektų prašyti pasilikti su Kristumi. Su Juo mes esame sultingos vynmedžio šakos, nešančios vaisių.

— „Jei kas mane myli, laikysis mano žodžių, ir mano Tėvas jį mylės, mes pas jį ateisime ir apsigyvensime." Jono 14: — 23 eilutė. Kas tas JIS, kuris nori apsigyventi mumyse? Visa Šv. Trejybė: Kristus — pasaulio šviesa — visatos naujintojas, Šventoji Dvasia gyvybės teikėja. Tai Dangaus Tėvo dovanos. Be šios dovanos mes esame tik sausos šakelės. Saulės spinduliai neša gyvybę žemei. Nuo saulės atitrūkę, spinduliai netektų savo palaimingo veiksmingumo. Pasilikime Kristuje, kaip spindulys saulėje. Pasilikdami Kristuje, atnaujinsim pasaulį.

FEDERACIJOS VADAS PRANEŠA

Lyg žaibo greitumu prabėgo ši vasara su nuostabiais ir prasmingais įspūdžiais: stovyklos, susitikimai, pasitarimai, studijų dienos Dainavoje, Ateities akademinis savaitgalis ir galop *Ateities* žurnalo vakaras. Šiais metais, taip kaip niekad anksčiau, visi šie renginiai vyko laisvėjančios Lietuvos bei Lietuvoje beatsikuriančių ateitininkų fone. Visuose renginiuose dalyvavo svečiai iš Lietuvos. Jų įnašas, ar tai idėjomis, ar tai įspūdžių pasidalinimu, ar tai draugišku pabendravimu, suteikė visiems šiems renginiams ypatingos reikšmės. Suėjimų metu mes vieni kitus pradėjome geriau suprasti, atviriau išsikalbėti, artimiau susipažinti. Visa tai rodo, kad esame vienos tautos vaikai bei vienos idėjinės šeimos nariai. Tęskime ir toliau šį prasmingą bendravimą, tačiau nepamirškime, kad turime ribotas sąlygas, ribotus išteklius ir ribotas jėgas. Neužslopinkime išeivių ir išeivijos veiklos. Išeivijos veikla turėtų būti suaktyvinta, nes to reikalauja įvykiai okupuotoje tėvynėje. Tiktai nauju ryžtu ir darbu galėsime padėti laisvėjančiai Lietuvai. Bandykime koordinuoti svečių maršrutus. Ateitininkų Federacijos valdyba yra pasiryžusi šią funkciją atlikti. Tai nėra joks apribojimas ar suvaržymas, bet tiktai minimalinis koordinavimo rūpestis. Planingas viešnagės maršrutas padarys ją daug naudingesne ir svečiams, ir mums.

Mums rūpi ir turi rūpėti laisvėjančios Lietuvos reikalai, tačiau turime nepamiršti, kad mes dar tebegyvename išeivijoje ir kad čia glūdi mūsų pagrindinė veiklos dirva. Mūsų organizacijos turi tęsti jaunimo auklėjamąjį darbą, privalome gausiau dalyvauti savo renginiuose, turime aktyviai įsijunti į veiklą. Tad pažiūrėkime į save, į mūsų dabartinės veiklos rūpesčius.

Moksleivių sąjungos rūpesčiai

Pagrindiniai povasariniai rūpesčiai Ateitininkų Federacijos valdybai buvo Moksleivių ateitininkų sąjunga, ideologiniai kursai ir tarpsąjunginis bendravimas. Šiuo metu moksleivių sąjungos veikla yra susilpnėjusi, nes nėra centro valdybos. Buvusiai MAS Centro valdybai baigus savo kadenciją, moksleivių vasaros stovyklą suruošė pora studentų, kurie jautė pareigą ir suprato, kokia žala būtų moksleiviams be vasaros stovyklos. Pagarba ir padėka jiems ir jų talkininkams. Stovykloje įvyko MAS suvažiavimas, kurio metu nepavyko sudaryti naujos centro valdybos. Nerasdamas kitos išeities, MAS suvažiavimas kreipėsi į Ateitininkų Federacijos valdybą su prašymu padėti sudaryti naująją MAS centro valdybą.

Ne tiek Ateitininkų Federacijos valdybos, kiek paskirų asmenų iniciatyva, Čikagoje jau yra susidariusi nauja MAS Centro Valdyba. Sveikiname, linkėdami jai sėkmės ir idėjinio patvarumo.

Gaila, bet dėl neįveikiamų aplinkybių Padėkos dienos kursai („Kalakursai") buvo atšaukti. Norinčių vykti skaičius buvo nemažas, tačiau dėl dr. V. Vyganto ligos, Mokslo ir Kūrybos Simpoziumo, ateitininkų suvažiavimo Lietuvoje bei vėlyvo naujos MAS Centro valdybos susiformavimo, buvome priversti padaryti kompromisinę išvadą — neruošti kursų Padėkos dienos savaitgalyje, bet ruošti žiemos kursus Dainavoje gimnazistams ir pirmųjų metų studentams (tarp Kalėdų ir Naujų metų). Viliamės, kad aštuntojo skyriaus nariai, negalėję dalyvauti šių metų kursuose, su nekantrumu pasiryš važiuoti į ateinančių metų Padėkos dienos kursus, o gimnazistai yra raginami, kaip galint gausiau, dalyvauti šių metų žiemos kursuose. Kursuose, intensyvių studijų, pokalbių bei diskusijų metu yra formuojama pilnutinė asmenybė, auklėjami bei ruošiami ateitininkijos ir lietuvių visuomenės vadai. Brangūs tėveliai ir seneliai, paskatinkite savo šeimos moksleivius ir pirmų metų studentus šiuose kursuose dalyvauti. Jūsų jaunimui tai bus neįkainuojamos vertės dovana, kurios vaisiais naudosis visą gyvenimą.

O kaip su Ateitininkų Federacijos fondu?

Ateitininkų Federacijos fondo valdyba veikia savaranki̇škai, panašiai kaip veikė Šalpos fondas. Šiuo metu valdyba redaguoja vidaus veiklos reguliaminą, svarsto finansų sutelkimo būdus bei administruoja Ateitininkų Federacijos fonde esantį kapitalą. Fondo tikslas yra sudaryti ilgalaikę, pastovią, finansinę paramos bazę ateitininkiškai veiklai. O ši veikla yra labai šakota ir daug finansinės pagalbos reikalaujanti: jaunimo stovyklos, kursai, programiniai, ideologiniai, religiniai bei kultūriniai leidiniai, Lietuvos ateitininkai ir specialūs projektai. Fondo veikla priklauo nuo mūsų visų. Švenčių proga pasiųskite savo auką, didelę ar mažą, Ateitininkų Federacijos fondo pirmininkui P. Kiliui, 12507 S. McVickers Str., Palos Heights, IL 60463. Be jūsų aukos nebus reikšmingos veiklos.

KALBOS SKYRIUS

Nusiimti ir **užsidėti**

Žodis **nusiimti** nevartotinas reikšme „nusirengti, nusivilkti, nusiauti, nusimauti, nusisegti, nusijuosti". Pvz.: Parėjusi namo, **nusiėmė (-nusivilko)** apsiaustą ir nudrėbė ant kėdės. **Nusiimk (-nusimauk)** žiedą nuo pirštо, prieš pradėdama indus plauti. Stovėdama prieš veidrodį, **nusiėmė (-nusisegė)** sijonuką.

nusiimti vartojamas: **Nusiimk** kepurę. Vaikai **nusiimkite** batus nuo lovos.

užsidėti, dėtis nevartotinas reikšme „apsivilkti, apsiauti, užsimauti, apsijuosti, rengtis, vilktis, autis". **Nesidėk** to diržo **(-nesijuosk tuo diržu). Užsidėjęs** naujus batus **(-apsiavęs** naujais batais), vaikštinėjo kaip koks ponaitis. Palauk, kol **užsidėsiu (-apsimausiu)** pirštines.

užsidėti vart.: **Užsidėjo** vainikėlį ant galvelės. **Užsidėk** kepurę.

*

rastis — nevartotinas reikšme **būti.** Kur šiuo metu **randasi (-yra)** tavo tėveliai? Palanga **randasi (-stovi, yra)** prie Baltijos jūros.

*

atmintis nevartotina reikšme „atminimas, prisiminimas". Aš tau **atminčiai (-prisiminimui)** padovanosiu knygą. Anų dienų **atmintis (-prisiminimas, atminimas)** nedavė man ramybės.

atmintis vartotina reikšme: Ji turi gerą **atmintį.** Mano **atmintis** šiek tiek nusilpusi.

*

atpigintos kainos — sumažintos kainos. Prieš šventes parduotuvėse buvo gerokai **atpigintos (-sumažintos) kainos.**

palaipsniui — geriau **pamažu, palengva, iš lėto.** Kuopos narių skaičius **palaipsniui (-palengva)** augo. Ežere vanduo **palaipsniui (-pamažu, iš lėto)**nuseko.

*

iki tokio laipsnio — geriau, **tiek, taip.** Ji išalko **iki tokio laipsnio (-taip išalko, tiek išalko),** kad būtų galėjusi kažin ką praryti.

*

silpnai išvystytas — netinkamas vertimas — **nepakankamai, menkai išvystytas, prastas, blogas.** Jo talentas **silpnai išvystytas (-nepakankamai, menkai išvystytas).** Trečiojo pasaulio tautų žemės ūkis **silpnai išvystytas (-menkai išvystytas).**

*

tankus, tankiai, — geriau **dažnas, dažnai.** Rudenį pas mus **tankiai (-dažnai)** lyja. **Tankus (-Dažnas)** išvažiavimas iš namų mums buvo įprastas. Jis **tankiai (-dažnai)** man paskambina.

tankus, tankiai vartojama — Ant ežero kranto augo **tankus** miškas. **Tankiai** susodintos gėlės prastai auga.

*

tęsti — geriau nevartoti reikšme „trukti, užtrukti". Programa **tęsėsi (-užtruko)** visą valandą. Jeigu dar taip ilgiau **tęsis (-truks),** tai išeisiu ir negrįšiu.

Vartojamas: Kalbėdamas jis labai **tęsia** sakinius. Reikia **pratęsti** vizą, kad galėtume čia ilgiau pabūti. Jeigu galėtum diržą kiek **ištęsti,** tai gal dar tiktų.

*

vis tik — nevartotinas reikšme „vis dėlto". Aš **vis tik (-vis dėlto)** pas tave atvažiuosiu pasikalbėti. **Vis tik (-**Vis dėlto) mūsų veikla per daug apmirusi. Jonas vis **tik (-vis dėlto)** nenusiminė ir dirbo toliau.

Vartotina: Kai kas šiuose namuose sugenda, vis **tik** mane ir mane kaltinate. Kodėl **vis tik** mažieji gauna saldainių?

*

PRATURTINKIME SAVO ŽODYNĄ SINONIMAIS

atlyginimas, užmokestis, alga, uždarbis, pelnas, atpildas.

Pinigai ar kitos vertybės, gaunamos už darbą,

patarnavimą.

Kaip dirbsi, tokį ir **atlyginimą** gausi. Vilija tikėjosi didesnio **užmokesčio.** Bernas gavo **algos** tris kviečio grūdus. Visas mano **uždarbis** bematant išnyko. Pirkliai pasidalino **pelną** ir išsiskirstė. Jauniausioji sesutė nesitikėjo jokio **atpildo** už gerą darbelį.

*

bėda, vargas, nelaimė, nepasisekimas, nesėkmė
Sunki gyvenimo būklė.

Vargai, nelaimės užpuolė mūsų kraštą. Jeigu ne viena **bėda,** tai kita mane aplanko. Petras labiausiai bijojo naujo **nepasisekimo.** Visą šią kelionę lydėjo **nesėkmės.**

dėvėti, vilkėti, nešioti, avėti, ryšėti, mūvėti
Būti kuo apsivilkus, apsiavus.

Dėvėti, dėvi, dėvėjo, dėvės; **vilkėti,** vilki, vilkėjo, vilkės; **nešioti,** nešioja, nešiojo, nešios; **avėti,** avi, avėjo, avės; **ryšėti,** ryši, ryšėjo, ryšės; **mūvėti,** mūvi, mūvėjo, mūvės.

Ji kasdien **dėvi** ta pačia suknele. Karalaitė **vilkėjo** spindinčiu apsiaustu. **Nešiok, dėvėk,** žiedelį, kolei aš sugrįšiu. „Kai **suavėsi** geležines kurpes, tai galėsi į tėviškę keliauti". Veronika **ryšėjo** šilko skarele. Senutė **mūvėjo** odinėmis prištinėmis.

ĮVYKIAI IR ŽMONĖS

Ateities akademinis savaitgalis

Akademinis *Ateities* savaitgalis įvyko Chicagoje ir Lemonte spalio 27-29 d. tema: Lietuvos kultūros vizija, o motto „Ateitį regim tėvynės laimingą". *Ateities* akademinio savaitgalio aprašymus spausdinsime vėlesniame numeryje, čia pateikiame tik jo programą.

Penktadienis spalio 27 diena

7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje — poezijos vakaras. Dalyvauja poetai Vainis Aleksa, Vaidotas Daunys ir Julius Keleras. Vakaro programai vadovauja Daiva Merkelytė-Repečkienė.

Šeštadienis spalio 28 diena

Programa vyksta Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. 10:00 v.r. Kęstutis Skrupskelis — *Pasaulėžiūros Vytauto Didžiojo universitete* — marksizmas ir krikščionybė. Koreferuoja Dalia Katiliūtė-Boydstun. Diskusijas praveda Vida Kuprytė.

12:30 Vaidotas Daunys — *Lietuvos kultūros vizija.* Koreferuoja kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC. Diskusijas praveda Ramunė Kubiliūtė.

2.30 v. Svarstybos apie Lietuvos kultūros ateitį. Vadovauja Kazys Almenas. Dalyvauja: Vaidotas Daunys, Viktorija Skrupskelytė, Vytautas Skuodis, Bronius Vaškelis ir Vanda Zaborskaitė.

7:00 v.v. *Ateities* žurnalo vakaras Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Sekmadienis spalio 29 d.

Programa vyksta Lemonte. Mišios — Lietuvių misijos bažnyčioje. Paroda ir paskaitos — Ateitininkų namuose Archer Ave. ir 127 gatvė.

11:00 v.r. Šv. Mišios — koncelebruoja kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC ir kun. Leonas Zaremba, SJ.

1:00 v.v. Algimantas Kezys atidaro keramikos ir grafikos parodą. Dalyvauja: Marytė Gaižutienė, Antanas ir Kostas Ulevičiai ir Loreta Vaškevičienė.

1:30 v.v. Vanda Zaborskaitė — *Vaižgantas ir Lietuvos atgimimas.* Koreferuoja Kazys Bradūnas. Diskusijas praveda Gytis Liulevičius.

3:30 v.v. Mirga Girniuvienė — *Tolerancija Lietuvoje ir išeivijoje.* Koreferuoja Vytautas Kliorys. Diskusijas praveda Marius Katilius-Boydstun.

„ATEITIES" KONKURSO LAIMĖTOJAI

1989 m. „Ateities" konkurso laimėtojai:

Proza-reportažai:
I vieta-Edvyna Valkiūnaitė (Crystal Lake, IL)
II vieta — Rima Iešmantaitė (Charlotte,NC) ir Vija Bublytė (Chicago, IL)
III vieta — Vaiva Vygantaitė (Winnetka, IL) ir Aida Bublytė (Cleveland, OH)
Jaunesniųjų grupėje:
I vieta — Mildutė Bublytė (Bloomfield Hills, MI)
II vieta — Gytis Vygantas (Winnetka, IL)
III vieta — Audra Adomėnaitė (Oak Lawn, IL)

Eilėraščiai:
I vieta — nepaskirta
II vieta — Rasa Miliauskaitė (Chicago, IL)
III vieta — Jūratė Jankauskaitė (Oak Lawn, IL)

Nuotraukos:
I vieta — Rima Polikaitytė (Chicago, IL)
II vieta — Tomas Skrupskelis (Chicago, IL)
III vieta — Lina Palubinskaitė (Cleveland, OH)

Konkurso mecenatas — prel. Juozas Prunskis. Premijos laimėtojams įteiktos spalio 28 d. „Ateities" žurnalo vakare, kuris įvyko Jaunimo centro didžioje salėje. Konkurso vertinimo komisiją sudarė Ateitininkų Federacijos vadas Juozas Polikaitis ir „Ateities" žurnalo redaktorė Danutė Bindokienė.

Švenčių linkėjimai

Kaip prieš beveik 2,000 metų visa žmonija laukė užgimstančio Išganytojo, taip šiandien, po 45-rių metų okupacijos, visa Lietuva laukia naujo ir savarankiško tautinio bei dvasinio atgimimo. Viliamės, kad Užgimęs Kūdikėlis laimins mūsų tautą ir suteiks jai laisvės rytojų ant tiesos, meilės ir doros pamatų. Naujų metų išvakarėse Ateitininkų Federacijos valdybos vardu sveikinu visus idėjinės šeimos narius išsiblaškiusius po platųjį pasaulį. Linkiu pasiryžimo ir ištvermės, *Visa atnaujinti Kristuje!*

Juozas Polikaitis,
Ateitininkų Federacijos vadas

„Ateitis" spaudos puslapiuose

Ateitis, bene populiariausias nepriklausomos Lietuvos moksleivijos žurnalas, išeivijoje atnaujintas tuojau pat karui pasibaigus, nepaisant dažnų krizių išsilaikė iki šiol, nors pastaraisiais metais ir buvo gerokai nusilpęs. Nuo šių metų pradžios, jį redaguoti perėmus gerai žinomi pedagogei ir jaunimo literatūros rašytojai Danutei Brazytei-Bindokienei, šis „Ateitininkų federacijos leidžiamas katalikiškos lietuviškos orientacijos žurnalas" iš karto gerokai pasikeitė ir savo išvaizda ir turiniu. Iki vasaros vidurio išleisti trys numeriai patraukia skaitytojo akį estetiškais viršeliais, profesionaliu sulaužymu, gausiomis, skoningai išdėstytomis nuotraukomis, taip pat ir aktualiais, gyvai perduotais, reportažais ar straipsniais, o pagaliau ir jaunų autorių gausumu. Daug vietos skiriama šiandien gimtajame krašte vykstančiam tautiniam ir religiniam atgimimui. Jaučiamos sąmoningos pastangos tą atgimimą pratęsti į jauniausias išeivijos kartas.

A.T. Antanaitis, *Akiračiai*
(1989 m. rugs. mėn.)

Turbūt reikėtų eiti toli į praeitį, kad *Ateityje* rastume tokią taisyklingą kalbą, kaip dabar. Labai girtina, kad įvestas ir kalbos skyrius, kurio patarimai dabar taip reikalingi ne tik mūsų jaunimui, bet ir vyresniesiems.

Laiškai lietuviams
(1989 m. lapkričio mėn.)

• **Juozas Stepanas,** visuomeninkas, Ateitininkų federacijos įgaliotinis, birželio 27 mirė Adelaidėje, Australijoje. Velionis buvo sulaukęs 80 m. amžiaus Gimė Rygoje 1909 metais, teisės mokslus baigė Kauno Vytauto Didžiojo universitete. Pasvalyje ir Ukmergėje dirbo banko direktoriumi. Karo audros su šeima nublokštas į Australiją. J. Stepanas aktyviai įsijungė į Adelaidės lietuvių gyvenimą: buvo vienas iš ateitininkų organizacijos atkūrimo iniciatorių, Australijos lietuvių katalikų federacijos ir lietuvių teisininkų sąjungos steigėjų.

• Jaunųjų ateitininkų sąjungos (JAS) centro valdyba jau pradėjo darbą, susirinkusi pirmame posėdyje rugsėjo 17 d. Valdybos pirmininkė yra Laima Šalčiuvienė, o narės: M. Gaižutienė, R. Marchertienė, J. Nor-

vilienė, E. Paulikienė ir R. Venclovienė. Vienas svarbiausių JAS centro valdybos darbų yra jaunųjų at-kų vasaros stovykla, kuri numatoma ruošti 1990 m. liepos 8-22 d. Dainavoje.

• Š.m. spalio 14 d. įvyko „Kęstučio" korporacijos konventas Felikso ir Saulės Palubinskų namuose, St. John, Indianoje. Konvento metu du korporantai buvo pakelti į garbės narius — tai korporacijos dvasios vadas kun. Vytautas Bagdanavičius ir Bernardas Žukauskas, kuris yra vienintelis pasilikęs iš trylikos korporacijos steigėjų (korporacija „Kęstutis" buvo įsteigta 1926 m. spalio 13 d.).

• Ketvirtadienį, rugpjūčio 24 d., šešių asmenų delegacija išvyko iš Panevėžio į Lenkiją, į Pucką, parsivežti a.a. kun. Alfonso Lipniūno ir a.a. chemijos inž. Antano Šapalo palaikus. Abu žymūs visuomenininkai, padarę didelį įnašą į besikuriančias jaunimo organizacijas: ateitininkų, pavasarininkų, angelaičių, buvo nacių aukos Stutthofo lageryje ir palaidoti šalia vienas kito Pucko kapinėse.

Kun. Juozapas Antanavičius, Panevėžio katedros klebonas, Lietuvių Informacijos centrui Niujorke telefonu pranešė, kad abiejų velionių palaikai bus pagerbti Vilniaus katedroje. Po to kun. Lipniūno palaikai bus nuvežti į Panevėžį ir iškilmingai palaidoti Panevėžio katedros šventoriuje. Kun. Lipniūnas katedroje vikaravo ir buvo vyskupijos (faktiškai visos Lietuvos) jaunimo direktorius.

„Man vietą palaidojimui nurodė pats vyskupas Kazimieras Paltarokas 1955 m. pavasarį, prieš mirdamas", aiškino kun. Antanavičius.

Inž. Šapalo palaikai bus iškilmingai palaidoti Prienuose, iš kur jis kilęs ir kur daugiausia reiškėsi.

R. K.

(Liet. Informacijos centras, VIII. 21)

• Jonas Sakas sudarė komplektus visų Lietuvos seimų protokolų ir juos įrišo į 18 atskirų knygų (iš viso 12,400 puslapių). Darbą jis atliko savo pastangomis ir lėšomis, norėdamas, kad ši nepaprastai vertinga istorinė Steigiamojo Seimo ir kitų buvusių nepriklausomos Lietuvos seimų protokolų medžiaga neliktų išbarstyta privačiuose rinkiniuose ar amerikiečių bibliotekose bei archyvuose, o būtų išsaugota ateičiai. Apie šį milžinišką Jono Sako darbą plačiai rašoma *Drauge* (1989 spalio 25 d.) „Lietuviškas dokumentas, kurio iki šiol nebuvo."

• Gintė Damušytė, Lietuvių Katalikų Religinės šalpos reikalų vedėja ir Lietuvių Informacijos Centro nenuilstanti darbuotoja š.m. rugpjūčio 10-12 d. vykusiame (Worcester, Mass.) Amerikos Lietuvių Romos Katalikių Moterų sąjungos seime išrinkta iškiliausia metų moterimi.

• Lietuvių Informacijos Centro vedėjai Gintei Damušytei Maskva vėl įsakiusi neišduoti vizos į Lietuvą (tai pranešta L. Informacijos Centrui spalio 19 d.). Šis jau trečiasis kartas šiais metais, kai G. Damušytė neįsileidžiama į Lietuvą. Ji buvo numačiusi į Lietuvą vykti lapkričio mėn. pabaigoje.

• Dailininkės Danguolės Stončiūtės-Kuolienės meno parodą surengė Los Angeles ateitininkai Šv. Kazimiero parapijos salėje spalio 15 d.

• Dr. Marytė Gaižutienė š.m. spalio pradžioje Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (Čikagoje) skaitė paskaitą apie grybus, jų pažinimą ir grybavimą. Vėliau paskaitos dalyviai įgytąsias žinias galėjo praktiškai pritaikyti netolimuose Mičigano valstijos miškuose. Apie dr. M. Gaižutienę ir lietuvių grybautojų grupę netrumpą straipsnį išspausdino vietinis New Buffalo, MI laikraštis „Harbor Country News" spalio 19 d. laidoje. Straipsnis pailiustruotas dr. Gaižutienės nuotrauka.

• Detroito ateitininkiškoji šeima pradėjo rudeninę veiklą š.m. spalio 8 d. šv. Mišiomis Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje ir paskaita, pranešimais, pabendravimu parapijos svetainėje. Paskaitą skaitė kun. Ričardas Repšys. Detroito sendraugiams vadovauja Janina Udrienė. Moksleivių glogėja yra dr. M. Jankauskienė su padėjėjais Marium Gražuliu ir Vyte Šnapšyte. Jaunuosius šiais veiklos metais globos Nijolė Lapšienė ir Danutė Sirgėdienė.

• Toronto Stasio Šalkauskio kuopos jaunučius at-kus šiais metais globos Gabija Petrauskienė, Birutė Staškevičiūtė ir Ramunė Jonaitienė. Pirmasis susirinkimas įvyko rugsėjo 24 d.

• Toronto (Kanadoje) moksleivių at-kų kuopos susirinkime, įvykusiame spalio 15 d., išrinkta nauja valdyba, kurią sudaro: pirm. Julija Šukytė, vicepirm. Daiva Baršauskaitė, sekr. Vita Ross, koresp. Adriana Karkaitė, ryš. su kitomis kuopomis Laura Dailydaitė, ižd. Kristina Baršauskaitė. Kuopos globėjas yra SAS pirm. Vytas Čuplinskas.

• Toronto studentų at-kų draugovės valdybą naujiesiems veiklos metams sudaro: Dana Grajauskaitė ir Tadas Slivinskas (veiklos prižiūrėtojai), Algis Ankus (ižd.), Tadas Tolvaišis ir Tadas Slivinskas — aplinkraščio redaktoriai, Jūratė Tolvaišaitė — pramoginių renginių koordinatorė. Pagrindinė šių metų veiklos tema: „Ateitininkas kasdienybėje".

• Š.m. spalio mėn. Studentų at-kų centro valdyba išleido „Aplinkraštį" Nr. 8. SAS pirm. Vytas Čuplinskas vedamajame aplinkraščio straipsnyje kritiškai žvelgia į studentų ateitininkų veiklą (ypač į negausią dalyvių skaičiumi pereitos vasaros stovyklą ir merdėjančią daugelio draugovių veiklą miestuose) ir taip išsireiškia: „Yra gaila, kada nariai pradeda klausti, ką organizacija jiem gali padaryti, o ne,

kaip jie gali pasitarnauti organizacijai. Be to, būti ateitininku nereiškia tik priklausyti organizacijai, bet — turbūt svarbiau — kad tai yra gyvenimo būdas". Pirmininkas siūlo rimtai apsvarstyti straipsnyje pateiktus klausimus ir mintis, ir būtinai atvykti į žiemos stovyklą (š.m. gruodžio 26 — 1990 sausio 1 d. netoli Gorham, NH), kur įvyks suvažiavimas ir bus renkama nauja SAS centro valdyba.

• Prezidento A. Stulginskio (Čikagos priemiesčių) moksleivių at-kų kuopa išsirinko naują valdybą ir pradėjo veiklos metus rugsėjo 8 d. susirinkime. Valdybą sudaro: Julija Krumplytė ir Romas Mockaitis — pirmininkai, Kristina Liaugaudaitė — vicepirm., Tomas Vasiliauskas — iždininkas, Lina Modestaitė ir Viktorija Žvinakytė — korespondentės. Kuopą globoja p. Blažienė ir p. Tijūnelienė.

• Š.m. rugsėjo 24 d. įvyko Bostono ateitininkų susirinkimas, kuriame išrinkta nauja valdyba: pirm. A. Girnius, sekr. S. Cibienė, ižd. D. Keturakytė ir B. Paliulis, Susirinkime kalbėjo dr. Saulius Girnius, dirbantis „Laisvosios Europos" radijo tyrimų skyriuje Vak. Vokietijoje, Miunchene. Vėliau dr. Č. Masaitis pasakojo apie sendraugių at-kų stovyklavimo savaitę Kenebunkporte, Maine. Susirinkime dalyvavo 23 nariai.

• Atkuriamasis Lietuvos at-kų suvažiavimas įvykęs Vilniuje lapkričio 25-26 d.) buvo gana plačiai paminėtas pasaulinių žinių apžvalgoje — CBS, 2 kanalas — lapkričio 29 d. vakare. Matėme kard. V. Sladkevičių, Ateitininkų Fed. vadą J. Polikaitį ir kitus, o taip pat vaizdus iš iškilmingų šv. Mišių Arkikatedroje ir Vilniaus miesto.

• Atkuriamajame Lietuvos at-kų suvažiavime Vilniuje iš JAV dalyvavo: Federacijos vadas J. Polikaitis, JAS CV pirmininkė Laima Šalčiuvienė, At-kų Federacijos Tarybos valdybos narė Birutė Bublienė draugių sąjungos pirm. dr. Petras Kaufmanas ir Ginta Palubinskaitė; iš Kanados — Studentų at-kų CV pirm. Vytas Čuplinskas.

• **Dr. Arvydas Žygas** išrinktas Ateitininkų Federacijos pirmininku Lietuvoje. Rinkimai vyko Atkuriamojo at-kų suvažiavimo metu XI. 25-26 d. Vilniuje.

• **Agr. Broniaus Povilaičio** knygą „Lietuvos žemės ūkis 1918-1940" (išleistą Čikagoje 1988 m.) ruošiasi persispausdinti Minties leidykla, lapkričio mėn. viduryje pasirašiusi sutartį su autoriaus žmona Monika (gyv. Toronte, Kanadoje).

Vincentas Liulevičius mirė š.m. lapkričio 21 d., palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje.

A†a V. Liulevičius (g. 1902) buvo istorikas, mokytojas, šešiolikos knygų (daugiausia lituanistinėms mokykloms vadovėlių) autorius, Pasaulio Lietuvių archyvo steigėjas ir ilgametis direktorius. Jo iniciatyva taip pat įsteigta Lietuvių istorikų draugija. Mokytojavęs Lietuvoje, Vokietijoje ir JAV lituanistinėse mokyklose, dažnai bendradarbiaudavęs spaudoje. Ateitininkas nuo pat jaunystės dienų.

Nuoširdžiai užjaučiame a†a V. Liulevičiaus šeimą: žmoną Moniką, dr. Arūną, Saulę Palubinskienę, Auksę Kaufmanienę ir jų šeimas.

Patiksliname korp. Kęstutis atkūrimą Vokietijoje

Ateities 1989 m. nr. 3 straispnyje „Susipažinkime su Kęstučio Korporacija" rašoma: „Kęstutiečio brolio Antano Balčyčio rūpesčiu, 1947 m. Vokietijoje, Miunchene atkurta „Kęstučio" korporacija." Neprisipažįstu „kaltu" ir todėl rašau apie korporacijos atkūrimo Vokietijoje.

Korporaciją atkūrė 1947 m. spalio 13 d. Miunchene, Vokietijoje, vyresnieji broliai: Petras Minkūnas, Jurgis Mikaila, Romualdas Zalubas, Juozas Grabauskas, Ignas Skirgaudas ir Juozas Kojelis. Konventui (susirinkimai vadinami konventais) pirmininkavo vyr. brolis P. Minkūnas. Tam konvente buvo priimti į jaunuosius brolius ir kartu pakelti į tikruosius brolius: Justinas Pikūnas, Zenonas Prūsas, Vincas Kolyčius, Jonas Žiūraitis, Algis Petrulis, Algis Kepalas, Zigmas Smilga ir Antanas Balčytis. Į valdybą išrinkti: J. Pikūnas pirm. Z. Prūsas vicepirm.-sekretoriumi ir A. Balčytis iždininku.

Tuo metu Miunchene atsisteigė ir kitos studentų ateitininkų korporacijos. Korporacijų nariai ir pavieniai studentai ateitininkai sudarė gausią studentų at-kų draugovę. Jos pirmininku buvo kęstutietis Vincas Kolyčius. Jis su draugovės valdyba 1947 m. lapkričio 29 d., Miuncheno miesto rotušės iškilmių salėje suruošė iškilmes su menine dalimi. Iškilmėse davė iškilmingą pasižadėjimą 1947 m. spalio 13 d. į korp. Kęstutis priimtieji broliai. Pasižadėjimus davė ir kitų korporacijų nariai.

Taip buvo atkurta Korp. Kęstutis Vokietijoje.

Ant. Balčytis

Ateitininkai nacių kankiniai

Jau baigiama ruošti ateitininkų bolševikų ir nacių kankinių vardynas-knyga. Knygą ruošia Leonardas Kerulis, Pilypas Narutis ir prel. Juozas Prunskis. Ieškant gausesnės medžiagos, jau buvo paskelbti du

ateitininkų komunistų kankinių sąrašai.

Čia skelbiame sąrašą ateitininkų nacių kankinių: med. dr. Antanas Antanaitis, prel. Jonas Aviža, stud. Jonas Bacevičius, žurnalistas dr. Kazys Bauba, žurn. Julijonas Būtėnas, dr. inž. Adolfas Damušis, med. dr. Simonas Dmukauskas, kun. prof. Stasys Yla, mokyt. istorikas Januševičius, prof. Vladas Jurgutis, filologas mokyt. Juozas Kojelis, kun. prof. Alfonsas Lipniūnas, dipl. inž. Izidorius Mališka, dipl. inž. Pilypas Narutis, stud. Augustinas Paškonis, archit. Jonas Pajaujis, kun. Vytautas Pikturna, fizikas mok. Antanas Pocius, ekonomistas Leonas Prapuolenis, žurn. Petras Rimkūnas, karn. Petras Sniegaitis, kun. teisininkas Antanas Šidlauskas, med. dr. prof. Anatanas Starkus, med. dr. Bronius Stasiukaitis, diakonas Vaclovas Stulginskas, dipl. chemikas inž. Antanas Šapalas, teis. Vytautas (Katilius) Vaitiekūnas, ekon. dr. Grigas Valančius.

Kas turėtų spaudoj dar neskelbtos medžiagos apie šiuos nacių kankinius, taipgi jų grupines ar pavienių nuotraukas bei žinotų čia dar nesuminėtų ateitininkų, kuriuos naciai yra kankinę, pavardes — viską malonėkite siųsti adresu: P. Narutis, 4120 W. 93rd Place, Oak Lawn, IL 60453. Naują medžiagą apie ateitininkus komunistų kankinius bei jų nuotraukas siųsti adresu: L. Kerulis, 5828 S. Campbell, Chicago, IL 60629.

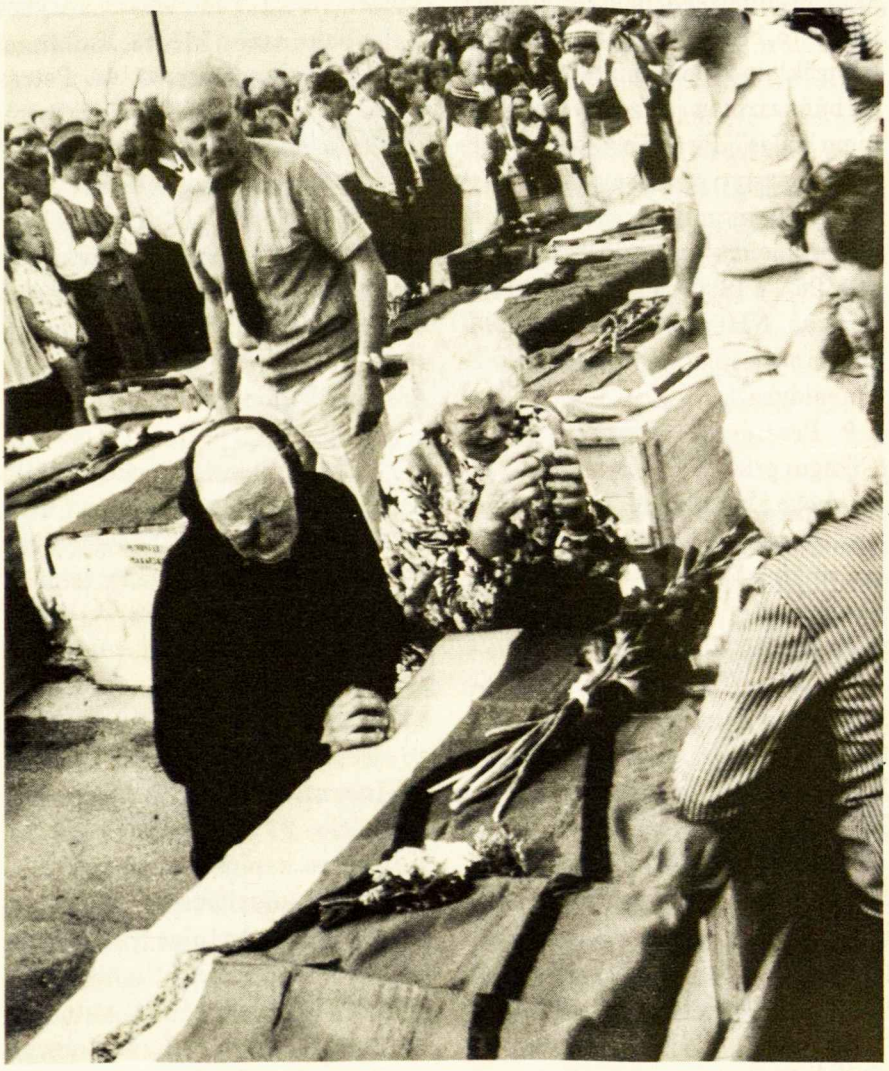

Š.m. liepos mėn. pabaigoje iš Sibiro pagaliau grįžo tremtiniai... Praėjusių Vėlinių proga prisiminkime visus Ateitininkų Federacijos mirusius, nukankintuosius... Nuotr. V. Kapočiaus.

Raginame dalyvauti konkurse

Laiškai lietuviams — tai tėvų jėzuitų Čikagoje leidžiamas religinės ir tautinės kultūros žurnalas, kurio vyriausias redaktorius yra Juozas Vaišnys, S.J. Ateinančių metų vasario mėn. sueina lygiai 40 m. nuo pirmojo žurnalo numerio pasirodymo. Ta proga skelbiamas straipsnio konkursas (jau 31-sis kasmetinis!), kurio laimėtojams premijos bus įteiktos balandžio 22 d., metinėje *L. Lietuviams* šventėje. Nuoširdžiai raginame konkurse gausiai dalyvauti. Temos yra šios:

1. Tikėjimo ir lietuvybės įtaka mano gyvenimui.
2. Mūsų šeimų pagrindinės problemos.
3. Ko aš pasigendu lietuvių spaudoje.
4. Moters vieta Bažnyčioje ir visuomenėje.
5. Kokią įtaką padarė mūsų lietuviškai veiklai glaudesni ryšiai su Lietuva.

Konkursas baigiasi kovo mėn. 1 d. Tiek suaugusiems, tiek jaunimui skiriamos 5 premijos: I — 200 dol., II — 150 dol., IV — 75 dol., V — 50 dol.

Straipsniai turi būti tokie, kad tiktų spausdinti *Laiškuose lietuviams*. Jaunimo rašiniai turi būti bent 2-3 mašinėle rašytų puslapių. Prie straipsnio turi būti pažymėta, kad jis skiriamas jaunimo konkursui. Suaugusiųjų rašiniai turėtų būti bent 4-6 mašinėle rašytų puslapių.

Autoriai pasirašo slapyvardžiu, o į atskirą vokelį įdeda savo tikrąją pavardę, adresą ir telefoną.

Laiškų lietuviams adresas: 2345 W. 56th Str., Chicago, IL 60636.

KNYGOS-LEIDINIAI

Atsiųsta paminėti

Bronys Raila. ***KRYŽKELĖS.*** Radijo prakalbos į Lietuvą 1986-1988 metais. Ketvirtas rinkinys. Aplanko dailininkas Vytautas O. Virkau. Išleido Lietuviškos knygos klubas 1989 m., spausdino „Draugo" spaustuvė Čikagoje. Tiražas 1000 egz. Kaina 10 dol. 480 psl.

Tai ketvirtasis rašytojo-žurnalisto-publicisto Bronio Railos prakalbų „Laisvės" ir „Laisvosios Europos" radijo programose tekstų rinkinys. Autorius minėtose radijo programose darbavosi apie 12 m., beveik kas savaitę kreipdamasis šiomis prakalbomis į Lietuvą, stengdamasis, kaip pats teigia (psl. 397): „Atitaisinėti Lietuvos buvusio ir dabarties gyvenimo sovietiškus klastojimus, iškraipymus, prasimanymus..., kantriai priminti ir brandinti Vakarų demokratinių idėjų sampratą, laisvo ir padoraus žmogaus gyvenimo turinį..."

Kiti trys autoriaus prakalbų rinkiniai yra: *VAIVOS RYKŠTĖ, KITOKIOS LIETUVOS ILGESYS* ir *TAVE MYLĖTI TEGALIMA IŠ TOLO.* Be radijo prakalbų tekstų knygos gale rasime autoriaus pokalbių su poetais Stasiu Santvaru, Tomu Venclova, Antanu Gustaičiu, Amerikos Balso žurnaliste Rita Baltušyte, o taip pat išsamų vardyną.

Br. Railos stilius sklandus, aiškus, vietomis šiek tiek šaižus. Knyga lengvai skaitoma ir įdomi įvairaus amžiaus skaitytojams.

•

Stasys Dalius. ***SVEČIOSE ŠALYSE.*** Išleido Lietuviškos knygos klubas 1989 m. Spausdino „Draugo" spaustuvė Čikagoje. Kaina 9 dol.

Tai autoriaus kelionių aprašymai kone iš viso pasaulio kraštų. Knyga gausiai iliustruota nuotraukomis, turi 310 puslapių. Autorius gimęs 1921 m. Panevėžio apskrityje, Šimonių vals. Gyvena Kanadoje, reiškiasi kaip visuomenininkas ir žurnalistas.

•

Stasys Maziliauskas. ***LIETUVIŲ KELIAS KRIKŠČIONYBĖN.*** Istorinė apžvalga. Išleido Lituanistikos tyrimo ir studijų centras kartu su Amberland Publishing Company 1989 m. Priekinis viršelis iliustruotas palaimintojo arkiv. Jurgio Matulaičio paveikslu (dail. Joseph Zailskas), o užpakaliniame — autoriaus portretas (dail. Stasė Smalinskienė). Kaina 10 dol. Minkštais viršeliais.

Autorius buvęs spaudos bendradarbis Lietuvoje ir išeivijoje. Išleidęs istorinių apybraižų knygas: *MERKELIS GIEDRAITIS* (lietuvių kalba, 1980 m.) ir *PIONEER PRINCE IN USA* apie Gedimino ainį kun. D. A. Galiciną (anglų kalba, 1982 m.). 1976 m. Troy, MI St. Maziliauskas įsteigęs Amberland leidyklą technologinei konsultacinei literatūrai (surištai su jo profesine veikla) leisti, bet joje spausdinamos ir lietuviškos tematikos knygos.

LIETUVIŲ KELIAS KRIKŠČIONYBĖN neįneša naujos medžiagos į Lietuvos krikšto priėmimo ar istorinių įvykių, susijusių su krikščionybės priėmimu, klausimą, tačiau knyga parašyta kruopščiai (iliustruota), tinka ir eiliniam skaitytojui, besidominčiam mūsų krašto istorija. Gaila, kad nepateikiami šaltiniai, iš kurių autorius rinko medžiagą savo veikalui. Knyga turi 311 psl., gaunama pas platintojus.

•

Anatolijus Kairys. ***KRIKŠTO VANDUO.*** Lietuvos krikšto trilogija. Išleido Lietuvių istorijos draugija 1989 m., spausdino Vlado Vijeikio spaustuvė, Čikagoje. Tiražas 600 egz., kaina 10 dol. Iliustratorė — Magdalena Birutė Stankūnienė. Minkštais viršeliais.

Knygos turinį sudaro trys dramos: „Kardas ir krikštas", „Jogaila ir Vytautas" ir „Krikšto vanduo". Pastaroji drama buvo premijuota 1987 m. Lietuvos Krikščionybės jubiliejaus komiteto paskelbtame dramos konkurse (vertinimo komisiją sudarė: Č. Grincevičius — pirm., Z. Numgaudaitė-Šilgalienė, N. Martinaitytė, Br. Vaškelis ir Z. Visockienė).

A. Kairys yra gerai išeivijoje žinomas dramaturgas, beletristas ir poetas, už savo kūrinius ne kartą laimėjęs premijas įvairiuose konkursuose. Kaip pavadinimas liudija, šios naujausios A. Kairio dramų trilogijos tematika yra Lietuvos krikštas. Pirmoji dalis — „Kardas ir krikštas" yra triveiksmė Lietuvos krikšto drama, pradedanti veiksmą su Mindaugu, baigianti Jogaila ir Vytautu. Tai trys pagrindiniai ir istoriniai Lietuvos sukrikščioninimo veikėjai. Antroji dalis — „Jogaila ir Vytautas" — taip pat trijų veiksmų, o paskutinioji („Krikšto vanduo") yra penkiaveiksmė.

Knyga išleista ir apipavidalinta skoningai, parašyta įprastu autoriaus stiliumi. Gale pridėtas gausus Anatolijaus Kairio išleistų knygų sąrašas (pradedant 1938 m.).

•

ANTRAS KAIMAS: VEIDAI IR TEKSTAI. Sudarė Algirdas Titus Antanaitis. Išleido Lietuvių Bibliotekos leidykla. Viršelis dail. Vinco Luko.

Dailininkas ir techninis redaktorius Petras Aleksa. Spausdino Mykolo Morkūno spaustuvė Čikagoje 1989 m. Tiražas 1000 egz. Kaina 20 dol. Minkštais viršeliais.

Antras kaimas yra ne tik Čikagos, bet ir visos išeivijos unikumas — gyvavęs ir dar tvirtai tebegyvuojantis jau daugiau kaip ketvertį šimto metų, kai tuo tarpu kiti išeivijos sceniniai kolektyvai susikuria ir vėl išyra, o tie, kurie ilgiau išsilaiko, dažnai neišsikapsto iš vidutiniškumo. Antras kaimas remiasi motto: „Juokingi esame ne mes, juokingas yra gyvenimas". Žinoma, ne kiekvienas tą gyvenimo humorą sugeba pagauti už uodegos, todėl Antras kaimas — su didžiausiu pasisekimu — duria pirštu tiesiai į tas juokingąsias gyvenimo detales.

Šioje, gausiai nuotraukomis iliustruotoje, 448 psl. knygoje išspausdinti Antro kaimo programų tekstai, juokinę žiūrovus 25-rius metus. Kai kurie jų žinomų autorių (Kazio Almeno, Antano Gustaičio, Vytautės Žilinskaitės, Aloyzo Barono, Vitalio Žukausko...). Kiti pačių antrakaimiečių (ypač R. Stakausko) sukurti, bet didžiausią įnašą sudaro ilgamečio Antro kaimo prievaizdos Algirdo T. Antanaičio tekstai. Negalime sakyti, kad visi škicai yra vienodos vertės: kai kurie banaloki, naivūs arba tik pigus žaidimas žodžiais, bet, vienoje vietoje surinkti, jie vis dėlto suteiks skaitytojui nemažai gaivios šypsenos valandėlių.

Knyga ypač rekomenduojama tiems, kurie į gyvenimą žiūri pro pernelyg tamsius akinius, ir jauniesiems, kurie gal kartais netiki, kad lietuvių kalba galima papasakoti tikrai linksmą anekdotą...

•

Edita Nazaraitė. ***MECHANINĖ MŪZA.*** Eilėraščiai, 1985-1988. Išleido Ateities Literatūros Fondas, 7430 S. Maplewood Ave., Chicago, IL 60629. Literatūros serija Nr. 39. Aplankas ir iliustracijos autorės. Spaudė „Draugo" spaustuvė, Čikagoje, 1989 m.

Tai naujausias Editos Nazaraitės eilėraščių rinkinys, mus pasiekęs visai prieš paduodant žurnalo medžiagą spaustuvei, todėl platesnę rinkinio recenziją spausdinsime vėliau. Norime tik priminti, kad šios jaunos ir modernios poetės knyga yra ypač tinkama ateinančių švenčių dovana skambaus lietuviško žodžio mėjėjams. Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad Ateities Literatūros fondas yra išleidęs nemažai vertingų grožinės prozos ir poezijos knygų. Jos gaunamos pas platintojus ir rašant tiesiai aukščiau paduotu adresu. Kviečiame pasinaudoti šiais leidiniais, ieškant dovanų savo mylimiesiems Kalėdų proga.

ATEITIES SPINDULIAI

Pučia vėjas, neša į Lietuvą...

Šios vasaros pradžioje mūsų šeima išvyko visam mėnesiui į Europą. Savo kelionę pradėjome birželio 7 d., skrisdami tiesiai iš Detroito į Frankfurtą. Atvykome ten anksti ryte. Lijo lietus. Tėtis skubėjo išsinuomoti automobilį, kad galėtume tęsti kelionę. Sulipusios į mašiną, tuoj pat aš ir sesutė Linutė užmigome. Atsibudome tik po valandos, kai atsiradome Heidelberge. Tai labai gražus miestas. Pravažiuodami matėme gražią pilį. Tėveliai mus nusivedė į restoraną, bet, kol atnešė skanų maistą, aš ir vėl užmigau prie stalo, ir likau nevalgiusi.

Važiavome dar tolokai, kol privažiavome Tiubingeną. Tai labai senas, gražus universiteto miestas, kuriame gyvena tėvelių draugai. Su jais apsigyvenome dvi dienas. Aš su savo vokietaite drauge pačios aplankėme pilį ir senamiestį. Buvo labai smagu. Po dviejų dienų Tiubingene, išvažiavome į Lietuvą.

Reikėjo pervažiuoti beveik visą Vokietiją, kol privažiavome Čekoslovakiją. Pro automobilio langą matėme visai skirtingą kraštą, negu Vokietija. Laukai jau netokie žali, gyvuliai daug liesesni, namai apleisti ir mažiau besišypsančių veidų. Paskui privažiavome Lenkiją. Prie sienos kareiviai mus išlaikė beveik tris valandas. Kelionė per Lenkiją truko apie 12 valandų. Daug kur nesustojome, nes skubėjome į Lietuvą. Sovietų Sąjungos ir Lenkijos siena yra ties Breste. Iš visų sienų man čia buvo baisiausia. Siena buvo dideliame miške, apvesta vieline spygliuota tvora. Kareiviai labai nedraugiški, apsikabinėję dideliais šautuvais. Jie liepė mums išlipti iš mašinos, atrakinti bagažą ir perduoti jiems visus dokumentus. Viską pasiėmę, jie nuėjo ir mus paliko vienus apie dvi valandas. Buvo labai baugu. Mamytė pavaišino mus sumuštiniais, saldainiais ir saldžiais gėrimais, o aš atsisukau linksmos

muzikos kasetę, kad būtų smagiau. Netrukus grįžo kareiviai ir liepė tėveliui užvežti automobilį ant specialių vėžių. Rusas kareivis palindo po apačia ir gerai apžiūrėjo, ar nebuvo ko paslėpta mašinos apačioje. Nieko neradę, pagaliau mums leido išvažiuoti.

Važiavome dar apie šešias valandas per labai didelius miškus. Pakeliui visai nesutikome kitų automobilių. Atrodė, kad mes vieni keliaujame. Pasijutau lyg nesu šioje žemėje, o kokioje kitoje planetoje.

Pagaliau privažiavome Lietuvos sieną, o į Vilnių atvažiavome vidurnaktį. Nors buvo labai vėlu, mes labai norėjome pamatyti Vilniaus senamiestį. Tėtis nuvežė prie Aušros Vartų, parodė katedrą. Po to jau bandėme susirasti savo viešbutį. Tačiau surasti nepavyko. Tada tėtis sustojo pasiklausti. Kaip aš nustebau, kai jis pradėjo su praeiviu kalbėtis lietuviškai! Tuo metu tikrai supratau ir pasijutau Lietuvoje.

Kitą rytą atvažiavo mūsų giminės. Pirmą kartą susipažinau su savo pussesere Brigita (Bublyte), kuri yra mano metų. Mes tuoj susidraugavome ir likom geriausios draugės visą savaitę. Ji mane išmokė gražių dainų, eilėraščių ir siuvinėti.

Tą patį vakarą išvažiavome į Panevėžį pas mano tetą Ievutę, dėdę Anicetą ir pusseserę Ievutę. Pas juos buvo didelis balius, į kurį susirinko apie 70 giminių. Mus pasitiko Ievutė su rūtų vainikėliais, kuriuos Linutei ir man uždėjo ant galvų. Tėvelius apvainikavo ąžuolo vainikais. Tada daug šokome, valgėme ir dainavome. Kaip smagu tiek giminių turėti! Visą gyvenimą prisiminsiu tą geriausią balių.

Kitą dieną išvykome su giminėmis į Paberžius. Pakelyje sustojome kapinėse aplankyti mano protėvių kapus. Lietuvos kapinės labai gražios. Jos daug skiriasi nuo Amerikos kapinių. Ten mačiau daug mažų paminklų, ant kurių buvo

Susitiko pusseserės: Brigita iš Lietuvos ir Mildutė iš Amerikos (abi Bublytės). Nuotr. A. Bublio.

nutapyti mirusiųjų žmonių portretai. Visur padėta daug gražių gėlių.

Pabuvę kapinėse, nuvažiavome į Paberžius. Ten mus sutiko kun. Stanislovas, kuris mums aprodė nuostabų muziejų, bažnyčią ir kapines. Tėvas Stanislovas labai kukliai gyvena. Jis miega siauroje, medinėje lovelėje ir neturi jokių modernių patogumų. Kai komunistai Lietuvoje uždarinėjo bažnyčias, Tėvas Stanislovas pradėjo rinkti šventus bažnytinius dalykus. Jam žmonės iš visos Lietuvos suvežė šimtus kryžių, šventų paveikslų, smilkytuvų, kunigiškų drabužių, maldaknygių ir įvairiausių kitų bažnytinių daiktų. Visuomet prisiminsiu tą nuostabią vietelę.

Dar paviešėję pas dėdę Anicetą, sugrįžome į Vilnių ir apsistojau pas pusseserę Brigitą. Kaip tik tą dieną vyko Vilties ir Gedulo diena. Tūkstančiai žmonių susirinko Vilniaus Katedros aikštėje išklausyti šv. Mišių ir prisiminti ištremtuosius į Sibirą. Buvo labai liūdna. Iš aikštės galėjome matyti Gedimino pilį su plevėsuojančia trispalve. Kaip smagu buvo matyti visur iškabintas lietuviškas vėliavas!

Kitą dieną važiavome į Kauną, aplankyti mano tėvuko Jono Baltrušaičio gimtinę. Didžiausią įspūdį man paliko tėvuko Jono sena gimtinė visai ant Nemuno kranto. Tame namelyje, kuriame tėvukas užaugo, mus sutiko tėvuko broliai, sesutės ir jų šeimos. Buvo didelė smagi gegužinė sode po dideliais medžiais. Kiek daug pusseserių ir pusbrolių suvažiavo! Man tik buvo gaila, kad tėvukas Jonas negalėjo su mumis būti ir matyti visus besilinksminančius jo sode, bet, aš manau, kad jis viską stebėjo iš dangaus ir džiaugėsi kartu su mumis.

Vieną dieną išvykome į Kernavę. Ten, sakoma, buvusi pirmoji Lietuvos sostinė. Aplankėme naujai atstatytą Kernavės bažnyčią. Uždegėme žvakeles ir pasimeldėme už visus lietuvius. Taip pat apžiūrėjome Kernavės muziejų, kuriame yra daug įdomių iškasenų.

Man buvo įdomu, kai sustojome

LIETUVOS NACIONALINĖ MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

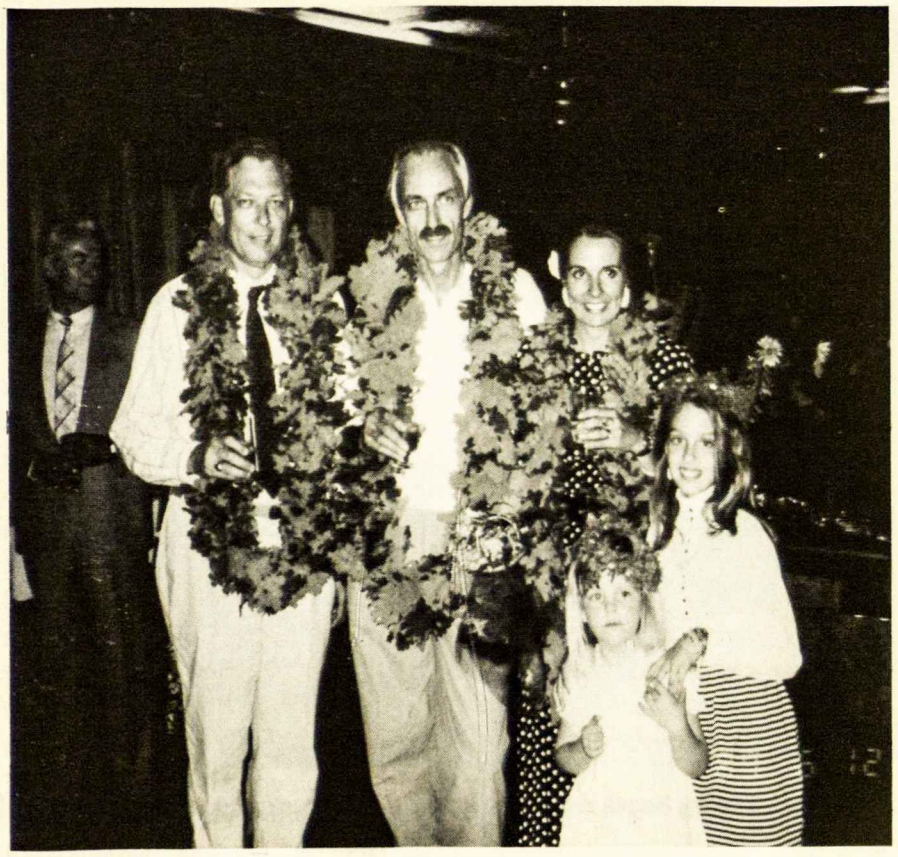

Bublių giminė Lietuvoje: vyresnieji papuošti ąžuolo vainikais, o Linutė ir Mildutė — rūtų vainikėliais. Nuotr. A. Bublio.

aplankyti tėvuko Vlado gimtinę Narbučio kaime, Rokiškio apskrityje. Toje senoje trobelėje dar tebegyvena tėvuko brolio žmona, Brigitos senoji močiutė. Ji gyvena labai kukliai. Kas rytą su saule keliasi, pamelžia karvę ir ratukais nuveža pieną du kilometrus į pieno stotį. Vakare ji vėl karvę pamelžia ir veža pieną į stotį. Ji taip dirba ištisus metus, per lietų ir sniegą. Žinokite, kad močiutei jau 85 metai. Jos trobelėje jokių patogumų. Viskas jos trobelėje iš natūralios medžiagos pagaminta. Visi baldai iš ūkio medžio padaryti, staltiesės, lovatiesės ir jos drabužiai pačios išausti, o maistas pačios ūkyje išaugintas. Man visa tai buvo nuostabu. Brigita ir aš aplakstėme visą ūkį, ieškodamos žemuogių. Jų pririnkome labai daug ir parnešėme močiutei, o ji užpylė ant uogų karvutės pieno, užbėrė cukraus ir mus pavaišino. Po to susėdę visi kartu padainavome senų partizaniškų dainų. Daug tų dainų man buvo negirdėtos. Saulei besileidžiant, išvažiavome iš kaimo. Visados prisiminsiu tą nuostabią lietuvišką močiutę ir jos gražų, paprastą gyvenimą senoje trobelėje.

Dar keletą dienų praleidome Vilniuje. Paskutinį vakarą susirinko visa giminė mus išleisti. Buvo labai liūdna išsiskirti. Kai kitą rytą sulipome į automobilį kelionei atgal, nutarėme sustoti prie Aušros Vartų ir pasimelsti, kad sėkmingai galėtume pasiekti savo kelionės galą.

Kelionė atgal tęsėsi per Austriją, šiaurinę Italiją ir Vakarų Vokietiją. Pagaliau atėjo laikas grįžti į Ameriką. Po mėnesio ilgos, nuotykingos kelionės parvažiavome namo su gražiausiais prisiminimais iš Europos ir ypač iš Lietuvos.

Mildutė Bublytė
(10 m. amžiaus)

Mus aplanko „Hugo"

Ketvirtadienį, rugsėjo 21 dienos vakare, kai daugumas miesto gyventojų nekantriai tamsoje laukė, uraganas „Hugo" visu smarkumu trenkė į Charlotte miestą. Tie, kurie budėjo, matė, kaip vėjas žaidė su medžiais, lenkdamas ir sukinėdamas juos į visas puses, net išraudamas stipriausius ąžuolus su šaknimis. Girdėjome garsų vėjo ūžimą ir tik laukėme, nežinodami, kas bus toliau, negalėdami nieko pakeisti.

Dažnai žaibai apšvietė naktį — tarpais raudona, tarpais melsva ar žalia šviesa. Tiems, kurių namus užgulė didžiausi medžiai, buvo dar baisiau. Kartais medžiai tik atsirėmė į namo šoną, kartais visai užvirto, sutraiškydami namą lyg kokį menką žaisliuką.

Baisiausioji audros dalis praėjo iki ryto. Kai prašvito, žmonės atsargiai išlindo iš savo slėptuvių ir pradėjo apžiūrinėti žalą savo apylinkei. Buvo beveik neįmanoma išvažiuoti iš savo namų, iš savo kiemų, nes gatvės buvo priterštos. Didžiausi medžiai gulėjo suvirtę gatvių vidury-je, o elektros ir telefono vielos narpliojosi jų šakose. Daug kur namų, krautuvių stogai buvo pusiau nuplėšti, langai išdaužyti. Miestas atrodė lyg karo fronto zona. Nenuostabu, kad policija ir krašto apsaugos kariuomenės daliniai buvo tuojau iššaukti. Jie padėjo saugoti žmonių turtą ir tvarkyti miestą.

Pasirodė, kad 98 nuošimčiai miesto gyventojų buvo be elektros, be vandens. Elektros stulpai buvo audros nulaužti arba išrauti iš žemės. Žmonės, kurių radijo aparatai veikė baterijomis, klausėsi žinių ir stengėsi sužinoti, kas atsitiko kaimyniniuose miestuose bei miesteliuose. Paaiškėjo, kad uraganas

„Hugo" iš Atlanto trenkė tiesiai į istorinį Charleston miestą, Pietinėje Karolainoje. Ten padarė dar daugiau žalos. Kai po keletos valandų audra atūžė į Charlotte, vėjas dar pūtė daugiau kaip 100 mylių per valandą.

Miesto vadovybė kreipėsi į gyventojus, prašydama, kad niekas neitų iš namų, nevaikščiotų gatvėmis, ypač nemėgintų važiuoti mašinomis. Gatvėse buvo daug vielų, kuriomis tebetekėjo elektros srovė, ir jos buvo labai pavojingos. Ties gatvių sankryžomis neveikė šviesos, nes kai kurios buvo nupūstos kažin kur.

Visą naktį skubiai dirbo elektros kompanijos darbininkai, kad galėtų bent kiek aptvarkyti gatves ir įjungti elektrą. Šeštadienį po pietų pagaliau atsidarė viena kita maisto ir įrankių krautuvė, benzino stotis. Buvo ir tokių nesąžiningų krautuvių savininkų, kurie pasinaudojo gyventojų nelaime ir, stengdamiesi pasipinigauti, pardavinėjo ledo maišelius po daugiau kaip šešis dolerius. Kai kur net muštynės prasidėdavo tarp žmonių, laukiančių eilėse nusipirkti maisto. Buvo uždrausta po dešimtos valandos vakaro pasirodyti miesto gatvėse. Mes valgėme vakarienę, iškeptą lauke ant laužo, namuose nebeblykščiojo mėlyna televizijos ekranų šviesa, o tik geltona žvakių prieblanda.

Šiandien sekmadienis, spalio pirma diena. Jau dešimt dienų praėjo po audros, o mano namuose dar vis neveikia elektra. Aš nesu buvusi mokykloje nuo ano ketvirtadienio — taigi daugiau, kaip prieš savaitę. Dar nežinia, ar rytoj mokyklos vėl atsidarys, ar ne. Prisimenu, kad prieš audrą mums mokykloje buvo pasakyta, jog gal kitą dieną nebus pamokų, nes laukiama stiprių vėjų. Nemanau, kad kas tikrai tikėjo, jog taip blogai bus... Dabar jau gyvenimas pradeda grįžti į normalumą: krautuvės atdaros, gatvių kampuose šviesos veikia, nors apie pusė miesto vis tiek be elektros. Praeis nemažai laiko, kol miestas bus visiškai sutvarkytas. Tačiau niekas neužmirš „Hugo" ir tos rugsėjo mėnesio nakties, kai jis prašvilpė pro Charlotte miestą.

Rima Iešmantaitė

Mano vasara

Mano vasara buvo labai linksma ir įdomi. Kai pasibaigė mokslas mokykloje, mes daug ką veikėm. Mes važiavome į muziejų. Ten man geriausiai patiko dinozaurai. Pas mus buvo svečių iš Vokietijos. Mes juos nusivežėm į miestą. Mūsų miestas jiems labai patiko.

Kai svečiai išvažiavo, aš dažnai ėjau su tėte į parką. Parke labai smagu žaisti ir važinėti dviračiu. Visa mūsų šeima mėgsta dažnai dviračiais važinėti specialiais dviračių keliais. Mes važiuodavome per miškus, girdėdavome svirplių, žiogų ir varlių dainas pavakary.

Rugpjūčio 8 dieną išvažiavome į Mičiganą pas mano senelius. Jie gyvena ūkyje. Jie turi labai juokingą šunį — Blackie. Šalia jų namų stovi labai labai senas namas. Man patiko su seneliu ir jo šuniuku tą seną namą apžiūrėti. Kai mes įeiname į to seno namo vidų, būna visai tamsu. Šuo pradeda smarkiai loti, bet mes nebijome.

Kartais su šuniu eidavom į pelkę ar miškus. Šuo buvo labai linksmas. Netoli senelių ūkio yra kitas ūkis su gyvuliais. Man geriausiai patiko katės, kačiukai ir arklys Raudonis. Tam arkliui labiausiai patiko morkos. Kai būdavo geras oras, važiuodavom prie ežero. Ten aš išmokau plaukti. Vanduo visada buvo šiltas, nes ežeras mažas.

Atostogos prabėgo labai greitai. Dabar vėl pradėjau lankyti mokyklą. Man patinka mokykla, ypač lietuviškoji Kristijono Donelaičio mokykla.

Audra Adomėnaitė
(7 metų amžiaus)

ANKSTYVOJI JAUNYSTĖ

Pavasario vėjas
išsklaidė žibuoklių žiedus
tolimon
sunku net įmatyti...
Ištiesta dangun ranka
nesuspėjo sugriebti
išgyvenimus
išgaruojančius iš atminties
Žemėn nukritę žiedai
ieškojo nakvynės
randa
ramios, šiltos paguodos
širdyje —
sėkloje
įamžintos dienos.

Rasa Miliauskaitė

Ateitininkų federacijos valdybos posėdis

Ateitininkų Federacijos valdybos posėdis buvo Ateitininkų namuose lapkričio 5 d. Dalyvavo valdybos nariai, sąjungų atstovai, *Ateities* leidyklos narys, ir Ateitininkų Tarybos prezidiumo narė Birutė Bublienė. Posėdyje buvo diskutuojamas artėjantis Lietuvos ateitininkų suvažiavimas (lapkričio 25-26 d.), į kurį bent keli išeivijos ateitininkai tikisi gauti leidimus vykti kaip stebėtojai. Ateitininkų Tarybos posėdis numatomas gruodžio mėn., sendraugių suvažiavimas numatomas 1990 m. pavasarį. Moksleivių at-kų sąjungos tradiciniai „Kalakursai" šiais metais neįvyks dėl susidariusių aplinkybių, bet galvojama, kad Žiemos kursai turėtų būti, kaip paprastai, tarp Kalėdų ir Velykų. Jaunučių at-kų sąjungos valdybos nariai lankosi įvairiose kolonijose, tariasi su kuopų globėjais, dalyvauja jų šventėse. Ateitininkų Federacijos vadas Juozas Polikaitis dalyvavo BALFO seime Čikagoje, ir, konsulo pakviestas, su kitais organizacijų atstovais posėdžiavo, jau ruošiantis ateinančių metų Vasario 16-osios dienos minėjimui. At-kų Federacijos posėdyje taip pat buvo diskutuojami kiekvieno valdybos nario nuveikti darbai ir kiti einamieji reikalai.

Ramunė Kubiliūtė

Vasario 16 gimnazijos ateitininkų veikla

Šiais mokslo metais penkiolika mokinių priklauso Vysk. Motiejaus Valančiaus moksleivių ateitininkų kuopai. Mūsų globėja yra Marytė Šmitienė, o dvasios vadas kun. Edis Putrimas. Kuopos valdybą sudaro pirm. Vilija Bijūnaitė, sekr. Mėta Landytė, ižd. Tomas Kekys ir ryšininkas Virginijus Jocys.

Rugsėjo 1 d. gimnazijoj viešėjo septyniolika ateitininkų iš Lietuvos. Susirinkimo metu vieni kitiems papasakojo apie savo kuopos veiklą. Tautos šventės proga, rugsėjo 8, ateitininkai paruošė montažą, atvaizduojantį Lietuvos praeitį, dabartį ir ateitį. Montažas buvo vaidintas Mišių metu. Rugsėjo 17 d. kuopos susirinkime dalyvavo Ateitininkų federacijos vadas Juozas Polikaitis. Jis prašė, kad, kai vyksim į Lietuvą, susitiktume su tenai gyvenančiais ateitininkais. Rugsėjo 20 d. pas mus apsilankė Nijolė Sadūnaitė. Ji mums papasakojo apie savo gyvenimą ir įvairius nuotykius.

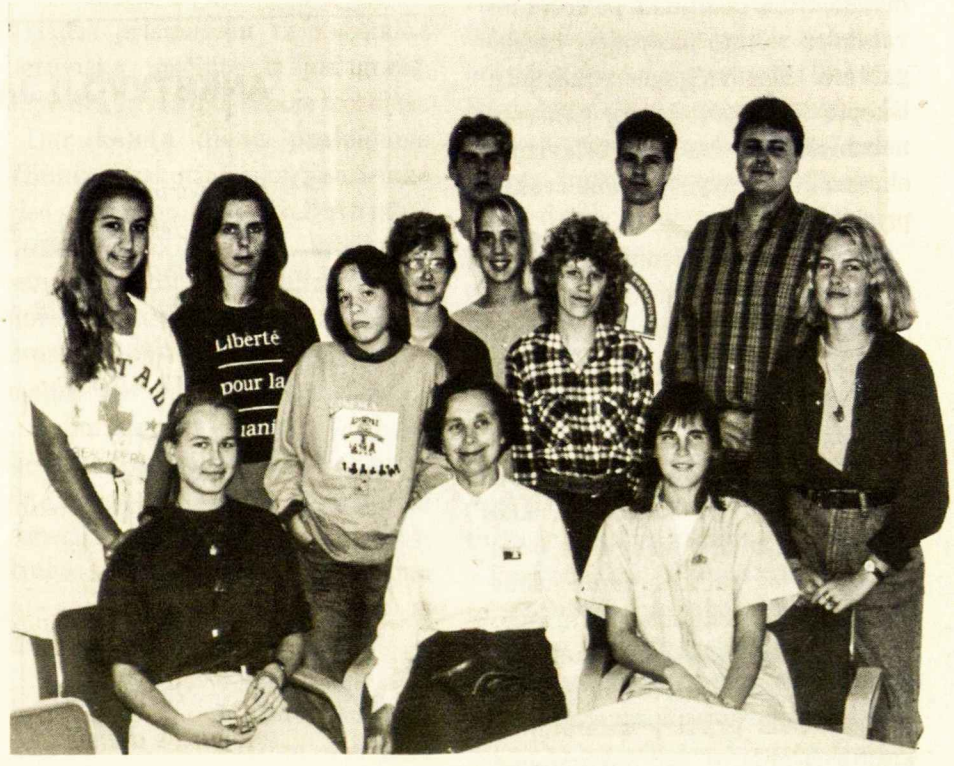

Rugs. 19-20 d. Vasario 16 gimnazijoje viešėjo Nijolė Sadūnaitė. Nuotraukoj — N. Sadūnaitė (prieky, vidury) su gimnazijos at-kais. II eil. iš k. Leonora Sasnauskaitė (Juliaus sesuo). Nuotr. M. Šmitienės.

Lietuvos at-kų atstovai ir Vasario 16 gimnazijos at-kai po bendro susirinkimo. II eil. pirma iš d. Lietuvos *Ateities* redaktorė Dalia Čiočytė, trečia iš k. Daiva Kuzmickaitė. Nuotr. A. Šmito.

Ypač vaizdžiai kalbėjo apie savo santykius su KGB, ir kaip ji nuo jų slapstėsi. Rugsėjo 24 d. susirinkom aptarti mūsų ruošiamą gimnazijos talentų vakarą. Pabaigoje M. Šmitienė pakalbėjo apie aktyvų ateitininką ir katalikiškumo principą. Spalio 1 d. mum kalbėjo at-kas Saulius Galadauskas, atvykęs iš Lietuvos. Jis pasakojo apie ateitininkų veiklą Lietuvoje. Saulius pastebėjo, kad Amerikoj, kur jam teko du mėnesius išbūti, ateitininkai ypač jauniai ir moksleiviai pagrindžia savo veiklą tautiškumo principu, o Lietuvoj dabar aktualus katalikiškumo principas. Spalio 8 d. kuopa turėjo iškylą į Ruedesheimo miestą prie Reino upės. Ten aplankėme Germanijos paminklą ir pavaikštinėjom senom, siaurom gatvelėm. Vakare suruošėm bendrą vakarienę. Spalio 15 d. toliau kalbėjome apie talentų vakarą. Vėliau buvo diskusijos apie išeivijos likimą, jeigu Lietuva taptų laisva. Daug kas galvojo, kad išeivijoj lietuvybės išlaikymas pasunkėtų. Maždaug pusė narių sakė, kad jie važiuotų į Lietuvą studijuoti, padėti žmonėm ir pasiliktų ten gyventi. Šį susirinkimą užbaigėm gan vėlai. Spalio 22 d. vėl turėjom diskusijas savo savaitiniame susirinkime. Šįkart tema buvo narkotikų vartojimas mokyklose. Daug kas sakė, kad yra neverta rūkyti ir gerti, nes daug žalos kūnui padaro, nėra jokios naudos. Buvo pasisakyta, kad mokiniai geria ir rūko, nes yra draudžiama, ir jiem tai yra kaip rizikingas nuotykis. Dar kiti teigė, kad reikia padėti tiem, kurie geria, nes jie turi problemų, kurios įtraukia į girtuokliavimą.

Iki šiol ateitininkų susirinkimai ir pokalbiai buvo įdomūs ir vertingi. Mėginsime ir toliau aktyviai dirbti. Linkime ir kitom moksleivių kuopom veiklių metų.

Mėta Landytė

Lietuvos ateitininkai Vasario 16 gimnazijoje

Rugsėjo 1 d. septyniolika Lietuvos ateitininkų aplankė Vasario 16 gimnaziją. Tai buvo jų paskutinė sustojimo vieta, prieš grįžtant atgal į Lietuvą. Prancūzijos LB pirm. Ričardo Bačkio pastangomis, prancūzai sudarė galimybę Lietuvos ateitininkams dalyvauti Ispanijos šventovėje Santjage de Komposteloje jaunimo religiniam kongrese. Ateitininkų grupei atstovavo moksleiviai, studentai ir jauni sendraugiai iš Vil-

niaus, Kauno, Garliavos, Marijampolės, Raseinių, Zarasų ir Alytaus. Rugpjūčio 4 d. šią grupę Varšuvoj pasitiko prancūzų autobusas ir prasidėjo įdomi kelionė Ispanijos link. Keliauta per Austriją, Italiją ir pietų Prancūziją. Ispanijoj ateitininkai išbuvo iki rugpjūčio 20 d. Kongreso metu jiems teko susitikti su popiežium Jonu Paulium II-ju. Nuo rugpjūčio 20-tos iki mėnesio pabaigos išbuvo Paryžiuje, dalyvaudami įvairiose prancūzų šventėse ir kongresuose. Ten juos globojo Ričardas Bačkis. Rugsėjo 1 d., jau sutemus, svečiai atvyko į gimnaziją. Šv. Mišias naujai įrengtoje pilies koplyčioje aukojo trys Lietuvos kunigai ir gimnazijos kapelionas kun. E. Putrimas. Vėliau Vasario 16 gimnazijos ateitininkai pakvietė svečius bendram susirinkimui. Kuopos globėja papasakojo apie Vokietijos ateitininkų veiklą, o mokiniai kalbėjo apie žiemos kursus, vasaros stovyklas ir kaip vyksta ateitininkų susibūrimai jų vietovėse — JAV-bėse, Kanadoj, Brazilijoj ir kitur. Lietuvos ateitininkai papasakojo apie savo gyvenamos vietovės veiklą ir praėjusią vasarą ten įvykusias stovyklas. Labai džiaugėsi, kad vienoj stovykloj dirbo energingas studentas V. Čuplinskas iš Kanados. Jau yra daugiau kaip 30 ateitininkų židinių Lietuvoj ir jų skaičius nuolatos auga. Diskusijų metu kalbėta apie Lietuvos ir išeivijos ateitininkų miestų susigiminiavimą. Vokietijos ateitininkai jau palaiko ryšį su Panevėžio ateitininkais. Vėliau sužinota, kad Čikagos ateitininkai padeda Vilniaus ateitininkams, Torontas — Kauno, Los Angeles — Marijampolės ateitininkams. Būtų gražu, jeigu ir kitos ateitininkų vietovės išeivijoj pasirinktų globoti vieną miestą. Svečiai taip pat kvietė išeivijos ateitininkų jaunimą atvykti į jų stovyklas vasarą. Susirinkimui pasibaigus, kartu nusifotografuota ir kiekvienam svečiui įteikta prof. A. Maceinos knyga *Ora et Labora,* o jie padovanojo iš Lietuvos atvežtų knygų ir kankles. Lauke prie laužo vakarieniauta ir toliau bendrauta. Jau gerokai po vidurnakčio svečiai kelias valandas numigo, nes 5 val. ryto turėjo išvažiuoti. Ir mes, keli iš gimnazijos, susirinkom įduot dar keletą dėžių knygų ir su jais atsisveikint. Malonų įspūdį paliko visi ateitininkai, ypač Lietuvos *Ateities* redaktorė Dalia Čiočytė, Ateitininkų Federacijos atkuriamojo komiteto sekretorė, Marijampolės moksleivių globėja Daiva Kuzmickaitė ir mokyt. Vytautas Toleikis, su kuriais teko kiek ilgiau pasikalbėti.

Marytė Šmitienė

Detroito ateitininkų šeimos šventė

Detroito sendraugių skyriaus valdyba (iš K.): Janina Rugienienė, Janina Udrienė — pirm., Benediktas Neverauskas. Valdyboje dar yra ir Linas Mikulionis.

Tik pažiūri ir vėl pavasaris, ir vėl kažkada pradėta Detroito Ateitininkų šeimos šventė. Jos tikslas: peržvelgti vienetų, nuo jauniausių iki „vyriausių", metų veiklą ir pabendrauti šeimyniškoj nuotaikoj.

Šventė balandžio 30 d. prasidėjo organizuotu dalyvavimu šv. Mišiose, o po jų įžodžio apeigos. Į jaunučių ateitininkų gretas jau „oficialiai" įstojo: Tomas Janušis, Saulius, Rimas ir Linas Polteraičiai; į studentų ateitininkų — Karigaila Petrulis ir Medea Sabaliūnaitė. Įžodžio iškilmes pravedė Linas Mikulionis ir Dievo Apvaizdos kelbonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius.

Dalyvių pripildytoje svetainėje, šventę toliau tęsė sendraugių pirmininkė Janina Udrienė. Peržvelgusi vienetų darbus, ji pagyrė jaunučių veiklą, sumaniai vadovaujant Birutei Bublienei ir jos pagelbininkėms.

Daug susirinkimų, daug darbelių, nuoširdus tėvelių prisidėjimas. Dalios Navasaitienės režisuotas vaidinimėlis „Katino atgaila", savaime aišku, sukėlė audringas ovacijas. Moksleivių Karaliaus Mindaugo kuopos pirmininkė Rima Idzelytė apibūdino jų gerai išvystytą veiklą. Redaktorius Gytis Udrys pristatė retą, bet vis gyvuojantį, kuopos laikraštėlį „Jaunystės Šauklį". Kuopos ilgametė globėja, angelas sargas ir prievaizda yra Marija Jankauskienė.

Studentų draugovės nariai, išsibarstę po universitetus, tad jiems sueiti praktiškai veiklai neįmanoma. Pavieniai padeda jaunučiams veikti reiškiasi Lietuvių Jaunimo sąjungoj, ar kitose organizacijose.

Sendraugių pagrindinis vaidmuo yra suteikti reikalingą organizacinį, finansinį užnugarį jaunimo vienetams ir bendriems visuomeniniams darbams. Lėšas sutelkia ir Detroito visuomenei patarnauja Čižauskas, vesdamas knygynėlį prie Šv. Antano parapijos ir Neverauskienė, daug metų vesdama tokį pat knygynėlį Kultūros centre. Be to, J. Udrienės vadovaujami, sendraugiai surengė labai sėkmingą dailininkės Giedrės Žumbakienės meno parodą, dr. Romo Kriaučiūno paskaitą apie įtampą ir jos pasekmes, tradicinę rudens arbatėlę, šią šeimos šventę ir konkrečiais darbais prisidėjo prie Vilniaus universiteto etnografinio ansamblio Ratilio viešnagės Detroite.

Šventės pagrindinė kalbėtoja buvo Lietuvių Informacijos centro darbuotoja Gintė Damušytė. Ji labai išsamiai apibūdino Lietuvoje atgimstančias jaunimo organizacijas, jų veiklą ir tos veiklos problemas. Šalia tokių paprastų kliūčių, kaip patalpų trūkumas susirinkimams, organizacijoms labai trūksta literatūros: religinės-filosofinės, ypač A. Maceinos, S. Šalkauskio veikalų, čia išleistų skautų ir ateitininkų vadovų, jaunimo bibliotekoms Lietuvių Enciklopedijos, „Aidų" numerių ir pan. Prelegentė Detroito ateitininkams siūlė suruošti knygų vajų, nes šiais laikais Lietuvon persiųsti įvairią literatūrą jau galima.

Pasigėrėję jaunimėliu, pasisotinę dvasiškai, dalyviai buvo pavaišinti pietumis, paruoštais niekad nepailstančio tėvų, tiksliau tariant, mamyčių komiteto: J. Rugienienės, G. Janušienės, I. Korsakienės ir N. Lapšienės. Už visą iškilmingą, nuotaikingą šventę padėka darbingai sendraugių valdybai: J. Udrienei, B. Neverauskui, J. Rugienienei ir L. Mikulioniui.

N. V. Udrys

Gamtos pamokos apžvalga jaunučių stovykloje

Šiais metais (liepos mėn.) aš ir Ina Šilgalytė buvome pakviestos į Dainavą pravesti jaunučiams gamtos pamokas. Man Dainava patinka, gerai ją pažįstu, nes kasmet ten stovyklauju, todėl pasiūlytas pareigas mielai priėmiau. Prieš išvykdama daug galvojau, rinkau medžiagą, kad galėčiau jaunučius labiau sudominti gamta ir kad mano pamokos būtų įdomios. Atvykusios į stovyklą, nustebome pamatę audros padarytą žalą medžiams. Daug medžių buvo išrauta, kiti nulaužti ir apgadinti.

Su Ina tarėmės ir galvojom, kaip įdomiau pravesti gamtos pamokas. Pirmiausia suskirstėm jaunučius į būrelius. Iš viso susidarė 12 būrelių (mergaičių ir berniukų). Kiekvieną dieną dirbom vis su kitu būreliu. Pamokų laiką suskirstėm taip, kad

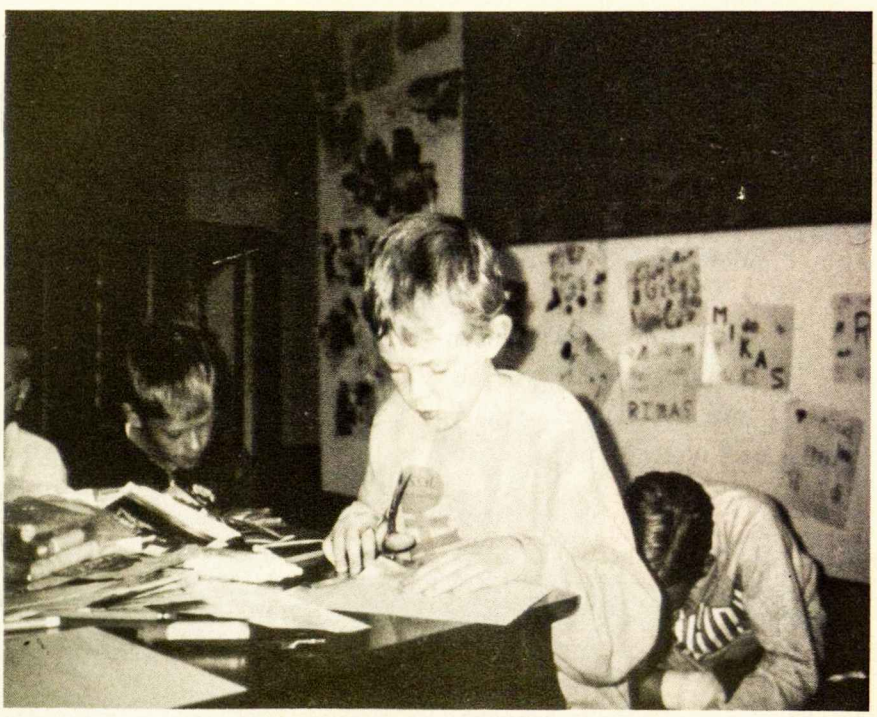

Jaunučiai ruošiasi vakarinei programai pereitos vasaros stovykloje. Nuotr. L. Sidrytės-Aleksienės.

galėtume atlikti šiuos darbus: sodinimą, ieškojimą, žuvavimą, žaidimus ir „Solar grafics".

Pirmiausia paruošėm vietą, kur sodinsime augalus. Taip pat parinkome vietą ir kur pietausime, nes gamtos būrelis pietaudavo lauke. Sunkiausia buvo paruošti gamtos takelį, nes jis buvo nukentėjęs nuo audros. Buvusio takelio visai nebuvo matyti. Jį dengė audros nulaužtos šakos, užversti medžiai, kurių net nepajėgėm patraukti. Pradėjome darbą nuo Kryžių kalno viršaus. Rinkom nulaužtas šakas, apkarpėm žolę. Gamtos takelis gana ilgas, jis nusitęsia net iki Spyglio. Nors buvo sunku takelį išvalyti, tačiau savo darbu buvom patenkintos. Pagaliau pradėjome gamtos pamokas, kurios vyko kiekvieną dieną iki stovyklos pabaigos.

Pradžioje supažindinom būrelį su skirtingom vaistažolėm ir prieskoniais. Iš šių gaminama labai sveika ir gardi arbata. Paskui paruošėm lysvę ir sodinom augalus. Vietą lysvei radome už Dr. A. Damušio pastato. Pasodinus reikėjo ir palaistyti. Paskui aiškinom kaip vaistažoles — čiobrelius, mėtas, baziliką ir kitus — džiovinti, kad būtų galima naudoti arbatai.

Toliau dienos pamokoje buvo ieškinys. Būrelius suskirstėm į tris grupes. Kiekviena grupė gavo ieškinių sąrašą ir knygutę ***Dainavos šalies medžiai***. Knygutėje buvo žemėlapis — Dainavos gamtos takelis-paaiškinimas. Paaiškinta, kur kokie medžiai auga. Prieš pradedant ieškinį, perėjom sąrašą ir knygelę. Grupės išvyko ieškoti įvairių dalykų, pvz. skirtingų lapų, kankoraižių, gėlių, pušies spyglių ir t.t. Šiuos dalykus galima rasti pagal gamtos takelį, pagal Spyglio ežerą ir miškelyje. Grupė, kuri surado daugiausia daiktų, buvo apdovanota maža dovanėle.

Trečioji pamokos dalis buvo žaidimai, žuvavimas ir „Solor grafics". Berniukai daugiausia norėjo žuvauti, o mergaitės žaisti. Vyresnieji berniukai pasidarė savo meškeres, o jaunesnieji turėjo atsivežtas. Jaunieji pagavo didžiausią žuvį, o mergaitės daugiausia žaidė žaidimus. Jaunesnės žaidė lengvesnius, o vyresnės sunkesnius žaidimus, pvz. „Koks protas", kitos darė „Solar grafics". Tai reiškia, darėm nuotraukas, vartodami saulės šviesą. Po darbo paruošėm pietus. Ant laužo kepėm dešreles. Buvo labai gardu ir gamtoj pietauti buvo labai smagu.

Gamtos būrelio pareigos nesibaigė su pamoka. Kiekvieną dieną turėjom pranešinėti orą: iš ryto, per pietus ir vakare. Stebėdavom temperatūrą ir skaitėm barometrą. Kiekvieną rytą pranešinėjom, koks oras buvo vakar ir koks bus šiandien. Pamokos praeidavo labai gerai ir smagiai. Visi būreliai buvo patenkinti. Jaunučiai priprato dirbti, veikti ir galvoti. Tačiau ir mudviem su Ina buvo smagu ir gera praktika. Mes prisivertėm gilintis į gamtą — jos reiškinius ir gamtos dovanas. Manau, kad darbas buvo vertingas ir smagus. Tikimės, jog ir kitais metais turėsime progos pravesti gamtos pamokas.

Aida Bublytė

MŪSŲ KUOPOS CHARAKTERISTIKA

Mūsų kuopai priklauso penkiolika narių iš įvairių kraštų, kas yra Vasario 16 gimnazijai įprasta. Ateitininkai yra atvykę iš JAV, Kanados, Argentinos, Brazilijos, Vokietijos ir Lietuvos. Kuopos sudėtis kasmet keičiasi, todėl keičiasi ir jos veidas. Yra metų, kada sunku pritraukti bent kelis naujai atvykusius gimnazistus, bet taip pat būna, kad ateitininkų veikla ne-

paprastai pasireiškia gimnazijoje.

Atrodo, kad šie mokslo metai bus vieni iš veiklesniųjų. Mūsų kuopos globėja yra Marytė Šmitienė. Jos dėka iš tikrųjų ir egzistuoja ateitininkai gimnazijoje. Kuopos dvasios vadas yra kun. Edis Putrimas. Jis taip pat dalyvauja mūsų susirinkimuose kas sekmadienį. Netolimoje ateityje ruošiamės pravesti tradicinį gimnazijos talentų vakarą ir paminėti Kristaus Karaliaus šventę.

Iš Vasario 16 gimnazijos Vysk. Motiejaus Valančiaus moksleivių at-kų kuopos aplinkraščio, rugsėjo-spalio mėn.

Linksmi užsiėmimai Dainavoje.

Nuotr. R. Polikaitytės

LIETUVA

Lietuva, tu atbundi
Kaip ryto saulė ta šviesi.
Debesys traukiasi tolyn,
O paukščiai skrenda į tave artyn.

Lietuva, aš su nekantrumu
Norėčiau tapti paukšteliu,
Išskleisti savo sparnelius,
Į tave skristi su džiaugsmu.

Lietuva, pasiekusi tave,
Skrajočiau tavo širdyje.
Išvaikyčiau visą blogį,
Atneščiau šviesų laimės lobį.

Lietuva, aš čia esu toli,
Nors saulė šviečia man šviesi,
Bet meilė auga tau didyn.
Su meile vis skrendu artyn...

Jūratė Jankauskaitė

JAUNYSTĖS METAI

Kas iš svajonių,
Jei nenoriu jų siekti?
Kas iš tiesos pažinimo,
Jei negaliu eiti jos keliu?

Neužtenka pažinti tiesą,
Jei negaliu ja gyventi...
Neužtenka siekti meilės,
Jei negaliu jos duoti kitiems.

Jaunystė: nepalaužiamas ryžtas,
Nesulaikomas ištesėjimas
jausmų sūkuriuose!

Pagal „My Teen Years" (autorius nežinomas) laisvai vertė Laima Šalčiuvienė.

KREIVOS ŠYPSENOS

Jonas: — Aš mėginau pasinaudoti tavo patarimu, kai negalėjau užmigti. Suskaičiau net 482,357 avis.

Petras: — Ar po to užmigai?

Jonas: Ne, tuomet jau buvo laikas keltis.

* * *

— Aš tikrai džiaugiuosi, kad negimiau Japonijoje.
— Kodėl?
— Visiškai nemoku japoniškai!

* * *

Kirpėjas: — kaip norėtum, kad tave apkripčiau, Rimuti?
Rimutis: — Apkirpkite mane kaip tėvelį — su skyle viršugalvyje.

* * *

Pilietis, apžiūrėdamas modernaus meno parodą:
— Ar ir šitą baisenybę vadina menu?
Prižiūrėtojas: — Ne, pone, jūs stovite prieš veidrodį...

* * *

Koncerto metu šalia senyvos moters sėdintis berniukas nuolatos šnirpsėjo nosimi. Tai labai erzino moteriškę. Pagaliau ji neiškentė:
— Vaike, ar tu neturi nosinaitės?
— Turiu, ponia, bet mama man liepė niekad savo nosinės neskolinti nepažįstamiems!

KITOKS ŽODYNAS

apygarda — vieta apie gardą
eksportininkas — buvęs sportininkas
ekstraktas — atsarginis raktas
ežia — ežio patelė
gadynė — kuri viską gadina
galvočius — žmogus su didele galva
galvosena — sena galva
garbingas — kas su garbanotais plaukais
garbinti — raityti plaukus, kad garbanotųsi
genėti — pamažu virsti geniu
gentis — genio giminė
gerovė — indas gėrimui laikyti
gervuogynas — vieta, kur gyvena daug gervių
klumpė — kuri greitai suklumpa
skydas — skystas patiekalas
supelyti — pavirsti pele

1989 m. *Ateities* turinys

Įvairūs straipsniai
Su viltimi į ateitį — D. Bindokienė, Nr. 1, psl. 1
„Ateitis" naujose rankose — Juozas Polikaitis, Nr. 1, psl. 2
Vidurinės ir jaunesniosios kartos įsijungimas į lietuvišką darbą — Daina Kojelytė, Nr. 1, psl. 3
Ateitininkija kryžkelėje — Aldas Kriaučiūnas, Nr. 1, psl. 7
Prošvaistės ir šešėliai — D. Bindokienė, Nr. 2, psl. 1
Iš praeities ir dabarties — Juozas Končius, Nr. 2, psl. 12
Vasara, stovyklos ir „Ateitis" — D. Bindokienė, Nr. 3, psl. 1
Iš Aldutės dienoraščio (proza) — J. Švabaitė, Nr. 3, psl. 8
Ateitininkija — vaistai nuo depresijos — Romualdas Kriaučiūnas, Nr. 3, psl. 6
Apie rašytojus, skaitytojus ir redagavimą — D. Bindokienė, Nr. 4, psl. 1
Ateitininkai visuomeninės veiklos sūkuryje — Juozas B. Laučka, Nr. 4, psl. 2
Ugdykime meilę rašytam lietuviškam žodžiui — D. Bindokienė, Nr. 5, psl. 1
Draugystės reikšmė — Justinas Pikūnas, Nr. 5., psl. 2

TIKIU skyrius
Marija Sekminių stebuklo fone — K.V. Cukuras, nr. 3, psl. 11
Malda — R. Repšys, MIC, Nr. 4, psl. 5
Artimo meilė ir egoizmas — Vytautas Bagdanavičius, MIC, Nr. 5, psl. 3

Federacijos vadas praneša (Juozas Polikaitis): Nr. 1, psl. 8, Nr. 3, psl. 10, Nr. 4, psl. 7, Nr. 5, psl. 12.

Eilėraščiai
Vainis Aleksa, Nr. 1, psl. 16
R. Markelytė-Dagienė, Nr. 1, psl. 16
Žodžio laiškas — Tavo žodis, Nr. 2, psl. 11
Lietuviai — Anicetas Kutrevičius, Nr. 5, psl. 11
Dainavos pavasariai — Česlovas Masaitis, Nr. 5, psl. 30

Ateitininkai Lietuvoje
Kad prisimintume ir didžiuotumėsi — D.B., Nr. 2, psl. 3
Lietuvoje atsikūrė ateitininkai — Andrius Kulikauskas, Nr. 2, psl. 7
Ateitininkai tėvynėje — D. Bindokienė, Nr. 3, psl. 2
Susitikimas su Lietuvos at-kų atstovu Saulium Galadausku — D. Bindokienė, Nr. 5, psl. 4
Kryžius prof. Prano Dovydaičio tėviškėje — Daiva Kuzmickaitė, Nr. 5, psl. 7
Kryžiaus kelionė per Lietuvą — D. Čiočytė, Nr. 5, psl. 8

Įvykiai ir žmonės
Prie jos stalo valgė tūkstančiai — Aras Norvilas, Nr. 2, psl. 22
Ar turime dvi *Ateities* leidyklas?, Nr. 3, psl. 14
Ateities literatūros fondas, Nr. 4, psl. 17
Darbštus ir kuklus redaktorius — Rūta Sidrytė, Nr. 4, psl. 16
Maršavome su „Roku" — D.B., Nr. 5, psl. 13
Ramunė Kubiliūtė (ir R.K.): *Ateities* akademinis savaitgalis,

Nr. 1, psl. 11; Ateitininkai Vokietijoje, Nr. 1, psl. 26;
Ateitininkų federacijos tarybos susirinkimas, Nr. 2, psl. 18;
JAV LB krašto valdyboje, Nr. 2, psl. 21; Infotinklas, Nr. 3, psl. 16; Kun. A. Svarinskas lankosi JAV-se, Nr. 4, psl. 18;
Ateitininkų federacijos valdybos posėdis, Nr. 4, psl. 23;
Vasario 16 roko festivalis, Nr. 5, psl. 14; Akademiniai *Ateities* savaitgaliai Čikagoje, Nr. 5, psl. 15;
Europos lietuviškųjų studijų savaitė, Nr. 5, psl. 15
Akademinis *Ateities* savaitgalis — J. Baužys, R. Kubiliūtė ir R. Kubiliūtė ir R. Sidrytė, Nr. 1, psl. 10

Visuose numeriuose yra trumpų žinučių iš ateitininkiško gyvenimo.

Knygos — leidiniai
Atsiųsta paminėti — kiekviename šių metų numeryje
„Lietingos dienos Palangoje" — Rikantė Girniūtė, Nr. 2, psl. 16
„Vilniaus krašto legendos", „Vėlinės", „Nuo Plungės iki Maroko" (red) — Nr. 2, psl. 16
„Vėlinės" — šiurpi istorijos pamoka — Rūta Sidrytė, Nr. 4, psl. 13
Pabaltietiškos temos angliškose knygose — Audra M. Kubiliūtė, Nr. 5, psl. 18

***Ateities* spindulial — eilėraščiai:**
A.M. Karkaitė, Nr. 1, psl. 19; pavalyti akiniai, Nr. 2, psl. 23; R.S. Miliauskaitė, Nr. 1, psl. 24; skaidri migla, Nr. 1, psl. 24; Birutė, Nr. 3, psl. 18 ir Nr. 5, psl. 21; V. Gražulytė, Nr. 3, psl. 18
straipsneliai:
A.M. Karkaitė, Nr. 1, psl. 20; Elenutė Tijūnėlytė, Nr. 4, psl. 11; Dalius Gilvydis, Nr. 5, psl. 20.

Mūsų veikla. Korespondencijas iš įvairių vietovių rašė: R. Putriūtė, Danius Šilgalis, S. Kazlauskienė, A. Balaišytė, D. Vilutytė, R. Biliūnas, Nr. 1; V. Vygantaitė, R. Polikaitytė, M. Bublytė, D. Baršauskaitė, V. Jocys, Nr. 2; M. Bublytė, V.T.P., Ig. M., G. Gilvydytė, V. Žvinakytė, Nr. 3; A. Šlenytė, D. Šilgalis, E. Tuskenytė, Gabija, Nr. 4; R. Kriaučiūnas, Z. Dubauskaitė, Nr. 5

Kreivos šypsenos — kiekviename numeryje. „Ryto ir Gailytės" nuotykių piešinėliai Viktutės Venclovaitės, Nr. 2,3,4,5 ir 6.

AČIŪ!

Šios vasaros pabaigoje Dainavos stovykloje įvykusių Studijų dienų rengėjai — Birutė Bublienė ir dr. Algis Norvilas — atsiuntė 100 dol. auką *Ateities* žurnalui paremti. Jų parama nuoširdžiai įvertinama ir reikalinga, nes dabar, kai *Ateitis* išeina reguliariai, o didelis egzempliorių skaičius siunčiamas į Lietuvą, išlaidos kaskart didėja. Kiekvieną paramą sutinkame su džiaugsmu ir dėkingumu.

IEŠKOME SENŲ *ATEIČIŲ*

Labai reikalingi seni *Ateities* žurnalai, leisti išeivijoje, prieš perkeliant leidimą į Čikagą. Būtume dėkingi ne tik už pilnus komplektus, bet ir už atskirus numerius, prisiųstus ar pristatytus redakcijai. Peržiūrėkite palėpes, apdulkėjusių spintų kerteles. Paaukokite Jums nebereikalingus žurnalus, nes jų nepaprastai pageidauja Lietuvos ateitininkai. Jeigu gyvenate Čikagoje ar netolimose apylinkėse paskambinkite redaktorei, pasistengsime žurnalus pasiimti, kad nereikėtų siųsti.

AR JAU UŽSIMOKĖJOTE PRENUMERATĄ?

Primename, prašome ir raginame susimokėti prenumeratą už praėjusius metus. Kaina metams tik 12 dol. JAV ir Kanadoje, kituose kraštuose 9 dol. (žr. priek. viršelį). Laukiame naujų skaitytojų: užprenumeruokite *Ateitį* savo studentams, gyvenantiems prie universitetų, užsakykite ją Lietuvos ateitininkams ir neateitininkams.

Statement of ownership, management and circulation

„Ateitis" (publication number: USPS 935-440) is published bi-monthly. Its publisher and owner is American Lithuanian Roman Catholic Federation, *Ateitis,* 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629. The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes have not changed during preceding 12 months. The editor is Danutė Bindokas, 7155 S. Homan Ave., Chicago, IL 60624. The managing editor is Juozas Polikaitis, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629. In the preceding 12 months *Ateitis* averaged a press run of 1250 each issue (single issue nearest to filing date, 1250) of which 1045 (1049) were distributed to paid individual subscribes by mail and none (0) sold through dealers, carriers, street vendors or counter sales; total paid circulation being 1045 (1049); free distribution by mail, carriers or other means 81 (84). Copies not distributed — left-over 124 (117).

ALp(LKA)1786
1989, Nr.6

30.7.25.202